ANUL II. — No. 331

Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării No. 23364/938

6 Pagini 3 Lei

Vineri 15 Aprilie 1938

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTĂ ŞI DOCTRINĂ ROMÂNEASCĂ

Redactor-şef MIHAIL POLIHRONIADE

Directori: DRAGOŞ PROTOPOPESCU, GRIGORE MANOILESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia, Redacţia . . . 4.84.34; Administraţia . . . . 4.85.82; Tipografia 4.77.56

Cont C.E.C. Nr. 1256

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700; 6 luni » 350; 3 luni » 175. Comune rurale: 1 an Lei 500; 6 luni » 250; 3 luni » 125

O ţară fără tineret...

de ALEXANDRU CONSTANT

...Este Franţa.

Faptul se poate verifica atât biologic cât şi spiritual.

Din punct de vedere biologic, este de remarcat că între ţările europene, Franţa are cel mai ridicat procent de bătrâni. Astfel considerată pe straturi de vârstă, populaţia Franţei actuale este compusă din 47% oameni până la 30 ani şi 53% oameni între 30—peste 60 ani, faţă de o ţară germană, cu respectiv 55% şi 45% şi o ţară din Estul sau Sud-Estul european, cu 65% şi 35%. Privită în perspectiva viitorului, populaţia Franţei oferă acelaş spectacol. In tabloul de mai jos, se poate ceti, fără posibilitate de îndoială, viitorul Franţei:

POPULAŢIA BARBATEASCA DELA 20—40 ANI
— în milioane de indivizi —

	1920	1940	1960	1920—1960 %
Polonia	3,3	5,3	7,2	+118
Germania	9,0	10,9	10,9	+ 21
Franţa	5,2	5,5	5,8	+ 12

Ţările alese pentru comparaţie sunt reprezentative. Situaţia din Polonia este aceeaşi în U. R. S. S., în România, Jugoslavia etc., iar aceea din Germania nu e mult diferită de a celorlalte ţări din centrul Europei.

Prin urmare, structura biologică a Franţei actuale şi viitoare arată o deplasare a centrului de greutate biologic spre bătrâni.

Consecinţele fenomenului sunt multiple: întreaga viaţă socială, economică, politică şi culturală se resimte de acest fapt. Bătrânii perzistând mai mulţi şi mai îndelung în viaţă, se menţin pe poziţiile câştigate şi imprimă tuturor domeniilor de activitate, pe cari le stăpânesc şi controlează, ritmul lent şi inerţia conservatoare caracteristică vârstei. Un spirit circumspect burghez pluteşte deasupra vieţii funcţionale franceze şi un individualism închis prezidează încă filozofia vieţii lor. Receptivitatea faţă de evenimentele externe, intuiţia nouilor transformări istorice a popoarelor, precum şi adaptarea la noul echilibru de forţe politice internaţionale, se pare că lipseşte Franţei actuale.

Dacă ar fi să considerăm numai pacifismul francez şi am înţelege influenţa dominaţiei bătrânilor: idealul de viaţă francez a rămas rentierul netulburat în aranjamentele sale financiare, nici de convulsiuni sociale, nici de sguduiri externe; o viaţă comodă, favorizată de statu-quo politic şi economic, fără nici o veleitate suplimentară.

Gherontocraţia aceasta are şi un efect negativ asupra tineretului: îl împiedecă să se organizeze independent. Intr'o carte suggestivă, apărută anul acesta «La France attend sa jeunesse», scrisă de un tânăr de 27 ani, Xavier de Lignac, se arată, într'adevăr, că tineretul francez este în marea sa majoritate, strein luptelor ce frământă colectivitatea franceză, iar cel care manifestă un interes fenomenului colectiv este împărţit în trei grupe, maurassist, trotzkist şi catolic creştin. De observat că şi acest tineret angajat într'o luptă se mişcă pe liniile ideologice şi sub controlul tactic al bătrânilor.

Care este aportul tineretului francez în problematica istorică a Franţiei actuale? Nici unul. Probabil acest tineret va interveni fizic într'un conflict social sângeros sau în războiul, care se profilează la orizontul deceniului nostru.

Cartea de mai sus un fel de anchetă, fără prea serioase garanţii metodice, este revelantă pentru felul de a gândi şi înţelege al tinerilor francezi. Autorul se bucură de a fi descoperit câteva linii comune şi se grăbeşte să afirme că există «un tineret» francez, pe care Franţa îl aşteaptă mai activ. Aceste linii comune de gândire n'au însă nimic original.

(Continuare în pag. III a)

SOROCUL DREPTAŢII

«Dumnezeu a ajutat dreptăţii româneşti. Tranzacţia de sute milioane căzută. Scutit numai 600 jugăre. Comunele vă mulţumesc pentru munca depusă. Trăiască justiţia românească!»

Aşa sună telegrama căpitanului Şiancu trimisă avocaţilor cari au apărat dreptatea moţească. E atâta bucurie ascunsă în cuvintele acestei telegrame. Şi — aproape nefiresc — o explozie de entutuziasm. Nefiresc, am zis, pentrucă la Cluj nu s'a făcut nimic altceva decât un elemntar act de dreptate. Ceva ce, mai curând sau mai târziu, *trebuia să se întâmple*.

Atunci de unde iureşul acesta, de rară bucurie, şi, mai ales, de unde accentul acesta de mirare parcă?

Pentru cine cunoaşte în amănunt drama moţească, întâmplarea dela Cluj depăşeşte linia unui simplu act judecătoresc.

Magistraţii dela Cluj n'au acordat o dreptate de texte ci au dat drept de viaţă unei mlădiţe din neamul sbuciumat al Moţilor.

Şi dacă cineva nu crede că există acest neam, să deschidă istoria. E scrisă acolo o existenţă aparte, trăită în suliţă şi'n chemarea de tulnic aprins în răscoale viteze.

De ani de zile aşteaptă Moţii.

De ani de zile au bătut drumurile zadarnic.

Au plecat cu sărăcia în traistă şi-au adormit pe treptele tuturor instanţelor de judecată. N'au avut parte decât de amânări. Şi de câteori n'a plâns Amos Frâncu, într'o cameră săracă din Cluj...

Delaovreme, Moţii au ajuns să creadă şi ei că altfel nu se mai pot întâmpla lucrurile.

Iată de ce azi, când tot ce a fost mai rar pentru ei, *dreptatea*, a venit să le întindă mâna, nu şi-au putu stăpâni lacrima.

Au plâns de bucurie.

Plată şi răsplată mai mare nu pot avea judecătorii dela Cluj.

VALERIU CARDU

Şcoala românească şi Neamul

In ziarul nostru s'a desbătut pe larg problema minorităţilor, a românilor desnaţionalizaţi, precum şi a ţinuturilor de margine nu îndeajuns de consolidate din punct de vedere naţional.

Am lăsat însă de o parte o problemă care se încadrează mai greu în spiritualitatea lejeră a unui reportagiu, problema şcoalei româneşti în ţinuturile desnaţionalizate. Această problemă. gravă prin însăş esenţa ei şi grabnică prin obiectivele spre care ţinteşte, a preocupat îndelung autorităţile şcolare care au încercat unele soluţii nu totdeauna fericite.

Să cercetăm puţin faptele. Spre graniţa apuseană şi în regiunea celor Trei Scaune sunt sate întregi de români cari nu mai ştiu româneşte. O parte dintre ei, cei mai mulţi, îşi păstrează încă factura românească a sufletului, cea mai mare dorinţă a lor fiind aceea de a-şi reînvăţa limba perdută. Alţii, mai ales prin Trei Scaune, sunt cu desăvârşire secuizaţi, de confesiune catolică, mai rar protestanţi ,dar cu întreg felul lor de a se manifesta pe plan social, românesc.

In ambele regiuni se observă un fenomen interesant, deşi dureros. Cele trei generaţii — bunicii, părinţii şi copiii — reuşesc foarte greu să se înţeleagă, deoarece cei dintâi vorbesc vechea lor limbă românească, cei de-al doilea nu înţeleg decât ungureşte, iar copiii, cu limbă maternă maghiară, dar cu oarecari cunoştinţe de limbă română, însuşite în şcoală, se găsesc tocmai în momentul psihologic de a opta pentru vechiul lor neam.

Indiscutabil situaţia este tragică, nespus de dureroasă.

Motivele înstrăinării sunt bine cunoscute. In primul rând legea şcolară a lui Appony, apoi legislaţiile agricole, economice şi militare, precum şi măsurile de ordin administrativ au reuşit în câteva zeci de ani ceeace o luptă dură şi dârză dar pe faţă nu reuşise timp de câteva secole.

Metodele întrebuinţate de vechea monarhie austro-ungară şi-au dovedit din plin eficacitatea. Nu suntem însă de părere să le întrebuinţăm în aceleaşi scopuri. Dar nu ne poate opri nimeni să le folosim pentru a recâştiga ceeace ne-au furat alţii. Atâta vreme cât o lege este întocmită numai pentru a fura dela alţii ceeace tu n'ai, acea lege este laşă, nedreaptă, deci reprobabilă. Când însă ea nu face altceva decât să înlăture o nedreptate strigătoare la cer, legea se aşază pe un plan de etică superioară.

Statul român nu are nevoe să fure dela alţii. Minoritatea maghiară nu ne interesează aşa cum îi interesau românii pe unguri. Noi vrem să câştigăm ceeace am perdut.

Deci eventuala noastră legislaţie şcolară ar trebui să aibă un singur obiectiv: românii desnaţionalizaţi.

Nu vom intra în amănuntele chestiunii.

Dar dupăcum este adevărat că focul se stinge cu apă, tot atât de adevărat este că răul făcut de şcoală trebue îndreptat tot prin şcoală.

Deci cât mai multe şcoli ROMANEŞTI în ţinuturile desnaţionalizate. Şcoli de toate felurile, dela cele mai mici până la cele mai mari. Dar nu şcoli care n'au nici o legătură cu viaţa de toate felurile a regiunii.

Şcoala românească va trebui să aibă aici un dublu scop: să readucă pe români la limba românească şi să consolideze neamul din punct de vedere economic şi, implicit, moral. Naţiunea trebue reintegrată în drepturile ei de viaţă.

Deaceea, pentru a nu fi puşi în situaţie de inferioritate, ar fi bine să se înfiinţeze şcoli peste tot unde au şi minoritarii. Să luptăm cu arme egale (fiindcă există această luptă). Iar şcolile să nu fie mai slabe din nici un punct de vedere şcolilor minoritare.

Chiar în clipe de sărăcie, gândul nostru trebue să fie la şcoala românească, mai ales la cea din ţinuturile înstrăinate.

Prin şcoală neamul se înarmează sufleteşte. Prin şcoală putem câştiga în câţiva ani ceeace altfel va rămâne definitiv perdut.

Deaceea în clipa de faţă nu se pune problema desfiinţării unor şcoli, ci a transformării lor în organisme vii şi folositoare.

VIRGIL POPESCU

Politica externă

Acordul anglo-italian

Nu cred să existe o mai amuzantă colecţie de monstruozităţi, de himere, de iluzii şi de minciuni decât aceia realizată de presa noastră de «stânga» — mai mult sau mai puţin circumcisă — în ultimii ani.

Realitatea — sfânta şi cruda realitate — a avut grijă singură să înlăture monstruozităţile, să spulbere himerele şi iluziile, să demaşte minciunile.

Vă aduceţi aminte de d. Bubi Brănişteanu de la «Adivor»? «Fascismul va fi înfrânt. Liga va fi biruitoare. Negusul va rămâne Negus».

Dar de d. Liviu P. Nasta? «Liga, Franţa şi Sovietele nu vor tolera remilitarizarea Renaniei. D. Hitler va fi silit să capituleze».

Dar de d. Grigore Filipescu? «Farsa mussoliniană nu mai poate să dureze. Anschlussul înseamnă războil»

Să nu credeţi însă că aceşti admirabili profeţi sau ciracii lor s'au ascuns de ruşinea lamentabilului sfârşit al măreţelor profeţii.

Dimpotrivă, ei scriu şi azi. Lansează şi azi formule imbecile şi prevăd cu siguranţă absolută viitorul.

«Acordul anglo-italian nu e posibil!» proclamau acum vreo două luni elevii d-lor Bubi, Liviu şi Griguţă.

Totuşi — cum era firesc în urma acestor impecabile profeţii — acordul s'a făcut.

Marea Britanie însăşi a cerut sacrosanctei Ligi a Naţiunilor să binevoiască a lua din nou în considerare chestiunea etiopiană, punându-şi de acord atitudinea cu realităţile.

BAZELE POLITICE ŞI PSIHOLOGICE ALE ACORDULUI

Dacă examinăm obiectiv starea de fapt din Mediterană şi din Marea Roşie, ne dăm seama că tensiunea anglo-italiană nu se putea prelungi fără a ajunge la război.

D. Eden urma calea revanşei, a războiului. D. Chamberlain a preferat calea acordului, a păcii.

Intr'adevăr Italia nu poate fi izgonită din Abisinia, puterea ei în Mediterană a crescut, victoria lui Franco îi va întări şi mai mult poziţia.

Dar acest spor al puterii italiene în Mediterană ameninţă posesiunile engleze? Nu, *dacă Anglia lasă în pace Italia care are încă destule de făcut în imperiul etiopian.* Da, *dacă Anglia refuză recunoaşterea imperiului etiopian, dacă suscită turburări în Abisinia, dacă îşi măreşte necontenit flota în Mediterană, dacă încearcă să împiedice victoria lui Franco.*

Asta era politica d-lui Eden. D. Mussolini riposta prin întărirea trupelor sale din Libia şi sporirea flotei sale de hidroavioane; prin încurajarea agitaţiei pan-arabe în Palestina, în Irak, în Hedjaz; prin încurajarea elementelor antibritanice în Egipt etc.

D. Chamberlain dându-şi seama că un război de revanşă ar fi dezastruos pentru Marea Britanie a preferat pacea.

D. Mussolini, care câştigă prin acord recunoaşterea imperiului, un spor de prestigiu şi de securitate, a acceptat-o.

CONDIŢIILE ACORDULUI

Nu se cunosc încă precis, de vreme ce acordul n'a fost nici măcar semnat necum dat publicităţii.

«Le Matin» pare însă a fi bine informat când afirmă că în esenţă e vorba de menţinerea stato quo-ului în Mediterana şi în Marea Roşie, de retragerea unor trupe italiene din Libia şi de «neintervenţia» italiană în Palestina, de respectarea stato-quo-ului teritorial şi politic în Spania, însfârşit Anglia se angajează să recunoască imperiul italian în Etiopia, obţinând în acest sens dezlegarea Ligii Naţiunilor.

In urma acordului Anglia îşi asigură pacea în Mediterană, Italia dobândeşte odată cu un imens succes de prestigiu, recunoaşterea imperiului său, iar Liga Naţiunilor perde şi ultima brumă de autoritate pe care o mai avea devenind un simplu birou de înregistrare.

SITUAŢIA FRANŢEI

Dar acordul anglo-italian aduce pe primul plan problema raporturilor franco-italiene.

Se ştie că în 1935 d. Pierre Laval reuşise să ducă relaţiile franco-italiene la un grad de cordialitate neatinsă încă de la război încoace.

In toamna 1935 intervin însă furia britanică stimulată de d. Eden, condamnarea Ligii Naţiunilor, sancţiunile.

Prinsă între Londra şi Roma ca între Scyla şi Charibda, Franţa se alătură Londrei. Totuşi d. Laval menajează Italia, împreună cu d. Hoare elaborează în Decembrie 1935 celebrul «plan».

Stânga răstoarnă însă pe d. Laval iar «frontul popular» duce o politică de ură contra fascismului.

Azi Marea Britanie se înţelege cu Italia iar Franţa rămâne de căruţă.

Politica «frontului popular» a făcut astfel ca Parisul să piardă beneficiul unei înţelegeri favorabile cu Roma. Inţelegere care ar fi fost cu atât mai favorabilă, cu cât o lua mai înaintea Angliei.

Acum — după ce s'a înţeles cu Londra — Roma va privi de sus Parisul, Quai d'Orsay-ul va trebui să umble el cu pălăria în mână după Duce.

Iată unde duc patimile, himerele şi iluziile în politica externă, care nu poate cunoaşte decât o singură lozincă: **realism.**

MIHAIL POLIHRONIADE

Al tă primejdie: „Izvestia" bolşevică

Timp de douăzeci de ani, românilor din Basarabia le-a fost ursit să trăiască sub influenţa nefastă a presei iudeo-comuniste.

Protestele românilor conştienţi, trăitori pe meleagurile acestei provincii, contra presei scrisă în ruseşte dar condusă 99 la sută de jidani, au răsunat în pustiu...

A sunat, însă, ceasul mântuireil

Datorită românismului DE FAPT NU DE PARADA a d-lui general NOCALAE CIUPERCA, comandantul corpului III armată, — un fiu de ţăran român cât o frumoasă pagină de istorie — *norodul moldav a fost salvat de pacostea presei de scandal.*

Laboratoarele de otravă, — adică cele peste 20 publicaţiuni scrise cu cerneală dela Moscova şi cu creer vândut intereselor străine, — de unde pornea ZILNIC serul *discordiei înspre sufletele nevinovate ale celor peste două milioane de moldoveni, au dispărut ca prin minune.*

Să recunoaştem însă că suprimarea grosului presei iudeo-comuniste, *care constituia un formidabil zid de rezistenţă contra unificării sufleteşti a fraţilor moldoveni, este socotit aci ca cel mai mare act de adevărat românism, înfăptuit dela Unire.*

O adevărată revoluţie.

Bravo, domnule general Nicolae Ciupercă!

Dar, vai! scrisul străin de sufletul şi nădejdiile Mazălilor şi Răzeşilor încă n'a dispărut complect.

In locul potopului de ziare, aşa zise ruseşti — de fapt, oficioase jidoveşti, — în afară de «Naşa Reci», *bieţii români sunt nevoiţi să suporte un ziar curat bolşevic: «IZVESTIA».*

Oficiosul Moscovei, cu toate că este respins cu indignare de orice român cu sufletul nealterat, are un tiraj de peste 50.000 exemplare, zilnic, în Basarabia.

Şi, spre a fi răspândit cât mai mult, preţul exemplarului a fost redus dela 6, la 3 lei.

Apoi, — ceva mai grav, — *numerile rămase nevândute, sunt trimise la sate, prin curieri speciali, şi răspândite în mod gratuit printre sătenii ştiutori de carte!*

Ce citeşte ţăranul român în «Izvestia»? Nu se scrie nimic, de pildă, despre ororile din Rusia Sovietică sau din Spania; nici despre viaţa mizeră a cetăţeanului din «raiul bolşevic», cu atât mai puţin despre stăpânirea iudaică asupra fostului imperiu pravoslavnic...

In schimb, coloane întregi sunt închinate acţiunii antibolşevice. Statele totalitare, renăscute în virtutea credinţei în Dumnezeu — în care bolşevicii trag cu puşca — *sunt împroşcate cu noroiu şi descrise în tot felul de colori nefavorabile.*

Dumnezeu *este luat în bătaie de joc,* iar Satan *este preamărit!*

Prin urmare, în locul presei iudeo-comuniste (semioficioase), — *suprimată pentrucă prezenta un pericol permanent pentru siguranţa noastră de stat, — ne vedem siliţi a suporta intoxicarea fraţilor noştri moldoveni cu* scris oficial sovietic!

Ce ruşine naţională!..

In faţa acestei noui primejdii, ne îndreptăm gândul tot către d. general Nicolae Ciupercă, — *pe care-l considerăm salvatorul demnităţii româneşti între Prut şi Nistru, — şi-l rugăm să facă tot ce îi stă în putinţă pentru a ne scăpa de pacostea* «Izvestiei» *bolşevice.*

Aşteptăm cu încredere şi nerăbdare.

Sergiu Florescu

Cronica militară

Răsboiu total, apărare totală

de VORNICUL BOLDUR

Vorbind în faţa senatului despre progresele enorme pe care le-a făcut armata italiană dela instaurarea regimului fascist şi până astăzi, Ducele Mussolini a făcut afirmaţia că «**problemele militare sunt problemele fundamentale**», subliniind prin aceasta importanţa pe care Ducele o acordă tuturor acestor preocupări de ordin militar. Conducătorii statelor totalitare au înţeles mai demult că trăim un acut şi complex moment militar!

Răsboiul modern pune apărării naţionale o seamă de probleme infinit mai complexe şi mai variate, decât acelea care se puneau înainte vreme.

A nu le examina cu atenţia cuvenită şi a nu le aşeza în cadrul de importanţă care li se cuvine, înseamnă a asista conştient la pregătirea unui viitor şi inevitabil dezastru. Atmosfera este turbure! (Ne place să afirmăm aceasta oridecâte ori vine vorba de lucruri grave şi ceva mai serioase decât obişnuitele preocupări cotidiene!).

Poate că suntem în ajunul unui nou 1914. Dar poate că nu suntem şi atunci tot mai avem răgazul să privim cu atenţie şi cu seriozitate la mijloacele prin care am putea asigura în mod eficace apărarea naţională. In apus mai cu seamă, problemele acestea pe care noi le-am numi «decisive», formează două treimi din preocupările oricărui om poliitc conştient. Acolo se lucrează cu ardoare, au gravitate şi cu înţelegere. Răsboiul este pregătit de oameni cu întinse orizonturi politice, de vizionari dacă vreţi!

Fiindcă problemele militare nu pot fi la îndemâna oricui şi mai puţin la îndemâna celor ignoranţi şi nepregătiţi. Răsboiul este prin el însuşi un act de titani. El nu poate fi tras cu sfori de omuleţi mărunţi şi invizibili.

O gândire de geniu veghează la destinele lui şi la scopurile lui. O gândire care-i întrevede cele mai neînsemnate consecinţe... In pregătirea răsboiului nu poţi să mergi timid pe calea de mijloc. Sau mergi pe calea cea mai bună, sau pe cea mai rea... Răsboiul nu admite compromisuri...

«Poţi să faci mediocru în materie economică, dar nu în materie militară... Mediocritatea şi întârzierea înseamnă moarte. Nu este vorba ca în materie economică de un standard de viaţă mai scăzut, sau de o balanţă comercială deficitară. In cazul acesta, apatia este poate răsboiu şi nimicire...

C'est pourquoi, de gré ou de force, il faut aborder le problème militaire avec de la grandeur dans l'esprit. A la guerre, il n'y a que le colossal qui paie...» (Paul Reynaud: Le problème militaire francais).

Astăzi nimeni nu mai poate nesocoti avertismentele pe care ultimele evenimente europene, le-au dat omenirii. Am impresia că am asistat la o recepţie generală a răsboiului de mâine. Şi acest răsboiu ar putea fi grăbit numai de nepregătirea noastră. O mănuşă de oţel a fost aruncată în obrazul naţiunilor nepregătite de răsboiu. Să poftească aceste naţiuni s'o ridice!... Ele ştiu ce consecinţe poate avea un răsboiu dus în condiţiuni mai mult decât grele.

Alarma s'a dat demult, dar cine a auzit-o? Democraţia era ocupată cu numărarea voturilor şi cu defilarea partizanilor în «mostre» meetinguri populare... Generalul Mordacq fostul consilier militar al lui Clemenceau şi scriitor de mare valoare, examinând îndeaproape problemele apărării naţionale franceze, ajunge la concluzia că dacă Franţa nu are în momentul de faţă un instrument de răsboiu la înălţimea politicei sale, de vină nu sunt decât guvernele democrate care s'au succedat de vre-o câţiva ani încoace... «Intr'un cuvânt — spune generalul Mordacq — **armata noastră nu răspunde încă suficient la situaţia actuală şi la exigenţele acestui răsboiu total care va fi răsboiul de mâine şi pe care vecinii noştri dela Est nu ezită, de pe acum, să-l proclame urbi et orbi».** (La Défense nationale en danger pg. 110).

Vechiul şi celebrul adagiu latin «Caveant consules» este mai mult ca oricând de actualitate şi el ar trebui neîncetat amintit guvernanţilor. A întârzia cu rezolvarea acestor probleme **«esenţiale, fundamentale şi decisive»**, ar însemna să comitem o adevărată crimă către patrie.

Răsboiului total de mâine, trebuie să-i opunem o apărare naţională totală. Trebue să trezim la

(Continuare în pag. III-a)

Economice

Indice de scumpire

Trăim vremuri excepţionale, dar totusi sunt anumite linii de evoluţie a popoarelor pe care trebue să le ţinem în seamă atunci când avem în mâna noastră soarta intereselor generale. Popoarele cer astăzi siguranţa prin solidaritatea naţională şi cer ordine prin organizaţie. Toate acestea pentru a-şi putea asigura viaţa şi perpetuarea neamului.

Pe această linie de dezvoltare s'a impus conducătorilor de popoare o politică de asigurare a aprovizionării populaţiei cu produsele necesare vieţei. Aceasta nu forma o preocupare de politică atunci când omenirea credea în virtuţile literalismului potrivit căruia marfa mergea automat dela producători la consumatori, iar preţul se forma, în acelaş mod, după cererea şi oferta care exista.

Astăzi însă în toate statele unde puterea politică şi-a luat răspunderea conducerei economicului — total sau parţial — a luat asupra sa şi problema aprovizionării. Germania duce o întinsă politică atât înainte de planul de patru ani, cât şi în cadrul acestuia, pentru asigurarea aprovizionărei. Italia tot aşa. Mai ales în timpul sancţiunilor această grije s'a mărit. De altfel însăşi instaurarea acestor regimuri are la baza sa şi promisiunea de a se asigura subsistenţa naţiunei.

In România cercurile economice sunt preocupate dela o vreme de scumpetea mereu crescândă a mărfurilor de tot felul şi în special a celor necesare traiului.

Luându-se ca bază 100 în anul 1916 creşterea preţurilor este următoarea:

La Alimente în Februarie 1938 era de 37,17 iar în Martie 37,40. Deci o scumpire într'o lună de 0.23 de ori.

La îmbrăcăminte în acelaş interval scumpirea nu s'a remarcat. In schimb la mărfuri diverse a crescut dela 36,77 la 37,02.

In medie scumpirea vieţii în ultima lună a fost dela 39,51 la 39,56, scumpire care se înregistrează în special la hrană şi la diverse, adică la ceace se cumpără zilnic şi de fiecare familie.

Aceste cifre pun în discuţie cu toată seriozitatea problema aprovizionărei populaţiei ca una care asigură o liniştită desfăşurare şi o posibilitate de progres.

In alte timpuri eftenirea vieţei putea să fie un motiv de demagogie. Astăzi nu-şi mai poate avea acest rost şi deci trebue să fie o realitate atunci când se promite. Prin aceasta însă nu înţelegem să socotim posibilităţi miraculoase de influenţare a preţurilor ci acel minim de măsuri care trebuesc luate spre a pune ordine în aproizionarea populaţiei.

Vom urmări desfăşurarea lucrurilor supt acest raport ţinând în curent pe cititori cu ceace se va face. Pentru astăzi am înţeles să arătăm cadrul în care se pune problema şi obligaţiile ce le naşte economia pusă pe bazele noui.

M. Dorneanu

BUNA VESTIRE literară, plastică, teatrală

Crucea făcută de Serdarul Mogoș în 1650 și aflată astăzi în biserica «Sf. Ioachim și Ana» din Oborul vechiu din Capitală

O problemă și un precursor

De curând, academicianul Léon Bérard s'a hotărît să-și rostească discursul de recepție, pe care nobila Academie Franceză îl așpepta de vre-o patru ani.

Discursul acesta, conform obiceiului, a fost un elogiu al predecesorului său, istoricul Camille Jullian. Și lucrul acesat a readus în actualitate opera capitală a lui Jullian, acea monumentală «Histoire de la Gaule». Discuția s'a purtat mai ales asupra atitudinii neobișnuite de apologet al Galilor, pe care a avut-o Camille Jullian. Neobișnuită, fiindcă în general neamuirle născute din împreunarea Romei latine și a unor aborigeni, își ignoră sau lasă în umbră pe aceștia din urmă, slăvind numai strălucirea imperială a sângelui lor latin. Jullian însă a fost singurul care în Franța a căutat să revendice și să valorifice participarea egală la formarea rasei, importanța culturei și calitățile umane ale băștinașilor cuceriți de Cezar. Prin acest act de mai dreaptă înțelegere se restabilea un echilibru pe nedrept rupt, dar se afla și o mai justă apreciere a dozajului din care, astăzi, avem rasa franceză.

Discuțiile acestea, asupra ale căror argumente nu e locul să insistăm, ne-au amintit însă de rolul pe care Pârvan l'a avut în țara noastră, într'o direcție analoagă. Studiile sale getice au pus în valoare importanța contribuției dace în formarea poporului român.

Psihologie, atitudine în fața vieții, trăsături de fizionomie, urme ale culturei lor străvechi, sunt nenumărate vestigiile cari, dincolo de era romană, ne înfig și mai adânc rădăcinile în trecutul acestui pământ.

Vasile Pârvan a avut meritul de a fi subliniat importanța lor, de a ne fi îndreptat ochii, mai înțelegători, spre isvoarele rasei. Dar nu pe acela de a fi descoperit această valoare. Căci, iată un pasaj cu mult anterior cercetărilor lui Pârvan:

«Imperiile și națiile au avut mărirea și căderea lor; ele însă și-au păzit naționalitatea sub ori ce împrejurări, căci deși prefacerile înrâuriau în ființa lor politică sau morală, fiecare păstra încă o rază a vechiei sale, rază scumpă pe care o ținea ca un paladin spre a-i sluji de scut apărător împotriva clevetitorilor originei sale. Din nenorocire în Dacia nu fu așa. Dacul se prefăcu Roman, Romanul în Român, și Românul corcindu-se cu neamuri barbare și străine de el, ajunse în acea demoralisație și ignoranță în care și acum zace, și de care va fi greu a-l curăți.

Pe Daci, nație scitică liberă și vitează, Grecii în mândria lor îi numeau barbari...

Nu știu însă de se cuvine acest nume unei nații care învingând pe învingătorii lumii, aveau un stăpânitor ce cerea Cesarului Domițian să-i trimită meșteri iscusiți în orice măestrii pentru țara lui, și căuta până în fundul Asiei alianța regelui Parților, vrăjmaș jurat al Romanilor, precum de asta ne spune Plinie cel june»...

De unde sunt acestea? Din Costache Negruzzi, care se scria, în Ianuarie 1838, în scrisoarea III, intitulată «Vandalism», din ciclul «Negru pe alb»... Iată un precursor al conștiinței noastre dace, care merita să fie amintit.

Ion I. Cantacuzino

CUIBURI DE LUMINĂ

Scrisul românesc atât de european ca preocupări — mai puțin însă ca ținută — se situiază cu totul aparte printre elementele care tind să închege configurația spirituală a bătrânului continent. Până acum a împrumutat pe toate planurile, reușind, să alambicheze unitar fragmente stinghere și contradictorii.

Până la un punct este și asta o originalitate. Dar noi avem pretenția că sufletul românesc este capabil să și dea, nu numai să primească. Pretenția noastră se întemeiază pe atâtea valori tinerești, pe atâția poeți și scriitori cari au reușit să smulgă însăși esența sufletească a Neamului și s'o definitiveze în forme de artă. Numai că valorile acestea tinere n'au reușit încă să se impună atenției acelora cari diriguesc funcțiunile de relație ale culturii românești. Deaceea puțini scriitori români REPREZENTATIVI au reușit să-și vadă (e un fel de a vorbi) opera transpusă în limbile europene de mare cultură. Așa se explică — de altfel—și ignorarea profundă — dureroasă desigur — în care se află literatura română ca factor cultural în fenomenul european.

Traducerile de până acum n'au făcut altceva decât să dea înnapoi — într'o formă oarecare — ceeace împrumutasem.

Literatura românească n'a dat altora nimic original și esențial, deși are multe de dat.

Să sperăm însă că vom ieși curând din această stare de servitute.

Am vorbit, în coloanele acestea, de furtunosul pamflet, — adevărată erupție de vulcan — pe care l'a scris Célinne împotriva evreilor. Confratele «Cuvântul» a publicat eri, asupra aceleeași cărți, următoarea judicioasă notă:

«Când Louis Ferdinand Célinne a debutat cu monstruosul său roman Voyage au bout de la nuit — revistele și ziarele românești de stânga nu mai conteneau cu reclama. Se propunea chiar o traducere în românește — ca să știe tot omul cât de grețoasă este viața și ce ridicul este să lupți pentru patrie.

După apariția volumului Mea Culpa în care fostul comunist și fostul antiburghez își cerea iertare pentru naivitatea sa — au urmat, în presa noastră, mai multe atacuri. Câțiva români neaoși și alți câțiva antifasciști evrei au denunțat cu scârbă și dispreț «trădarea» lui Célinne. Aceiași gânditori antifasciști au amintit «ororile» din Germania hitleristă și «miile de cărți arse de noua barbarie», etc.

Se întâmplă însă că Célinne nu vrea să se astâmpere. După șarja anticomunistă, iată Bagatelles pour un massacre, cumplită șarjă antisemită. Indignarea în cercurile antifasciste nu mai cunoaște margini. Cum comuniștii francezi obișnuiesc a linșa pe copiii naționaliștilor, o linșare demonstrativă a «marelui» Célinne din 1934, «singurul care se poate alătura numelui lui Rabelais», nu ar fi deloc de mirare. Deocamdată, sancțiunile sunt mai modeste. Célinne e dat afară din slujbă și cărțile lui boicotate în Franța. La noi, evident, democrații tac chitic — și aduc vorba despre Malraux. (Este sau nu este evrei acest Malraux cu mutră semită?). Ceeace e mai grav — o adevărată insultă pentru demnitatea românească — este faptul că Bagatelles pour un massacre nu se găsește în librăriile românești...»

In adevăr, observația finală este deosebit de gravă și de tristă. Dar de ce să ne mirăm? In librării, în cinematografe, în teatre — din pricina unei subtile, diabolice acțiuni de influențare într'un sens și de sabotare în alt sens, — nu ni se oferă, de ani de zile, decât ceeace convine anumitor interese. Exemplul cărței lui Célinne este doar unul dintr'o mie. Dar e cu atât mai semnificativ.

DE trecut pe tabloul negru al tuturor negustorilor cari, în reclamele și așa zisul lor «limbaj technic», sunt cei mai aprigi stricători ai limbei românești:

In vitrina unui magazin sunt expuse niște pămătufuri de fulgi, pentru scuturat praful. Le zice, în franțuzește, «plumeau». In vitrina românească, un anunț indică: «PLIMOURI, lei...».

Magazinul se cheamă «Galeries Lafayette» (pe românește). Are 7 etaje, niște vitrine uriașe și e în Calea... Victoriei. Proprietar e un domn Schwartz, fost vânzător ambulant de cărți poștale, actualmente proprietar de cai de curse...

Domnul Mircea Vulcănescu a ținut ieri după amiază o amplă conferință asupra lui Colbert. Metodica impecabilă a conferențiarului l-a ajutat ca în mai puțin de două ceasuri să ne prezinte cu luminoasă claritate una din cele mai complexe activități pe care a susținut-o vreun om de stat din acel secol al regalității franceze. Conferențiarul a subliniat în deosebi lipsa de răspuns de care a dat dovadă Regele Soare în fața problemei maritime, lipsă de răspuns a cărei urmare s'a arătat mai târziu când Napoleon nu a isbutit să pătrundă în Anglia din pricina slăbiciunii flotei sale.

Spiritul încet dar vast al marelui Colbert, precursor al aproape tuturor concepțiilor economice moderne, al mercantilismului în special, a fost descris în linia unei inteligențe cu adevărat clasice. Conferință utilă și poate prin tangențele ei cu atâtea probleme ale vieții economice de astăzi într'un fel de actualitate.

UN fenomen curios care se petrece dela o vreme este apariția de mici reviste exclusiv cansacrate cancanurilor teatrale. De pildă foaia denumită «Rățoiul». Numele este inspirat după «Le canard enchainé», revista satirică a stângii franceze. Dar conținutul este, în ce privește spiritul, mai puțin inspirat decât al inspiratoarei titlului' Totuși se pare că «Rățoiul» acesta se vinde bine! Se vinde la chioșcuri vrem să spunem «Henny soit...» Este deci interesant de constatat ce succes poate avea o tipăritură care se preocupă să divulge «flirtul» cutărei actrițe, vârsta cutărei alteia, sau slăbiciunile alcoolice sau acuatice ale cutărui actor! Este bârfeala ridicată la subiect de literatură. Apogeul «gurei rele» și al mahalagismului.

Este trist, dar e așa: publicului îi place asta. Și noi, în loc să plângem bietul tipar, — care e condamnat să suporte orice, chiar și asemenea proză, — ne plângem mai întâi, și mai mult, pe noi, cei cari avem parte de un asemenea public cititor...

„Pătrar de veghe» ultimul volum al d-lui arhitect G. M. Cantacuzino care este și un distins și substanțial scriitor nu întemeiază propriu zis un jurnal de drum, deoarece din carte pitorescul este exclus.

Autorul a cercetat țările prin care a trecut, cum se cercetează documentele. D-sa caută să descifreze sensul lor istoric, nu să redea simple imagini impresionante.

Itinerarul: drumul la mormântul profeților și o scurtă incursiune în grădinile Persiei.

Punctul cel mai depărtat: Persepolisul cu mormântul lui Zaroastru.

Oprilile principale: Jerusalim, Palmira, Bagdad, Ispahan, Persepolis, Suza, Ur. și Hecbatan.

In «Pătrar de veghe», d. G. M. Cantacuzino nu încearcă vane reconstituiri arheologice, dar caută imaginea simbolică, a lucrurilor văzute, pentru o minte de astăzi.

Preocuparera inițială a autorului constă în încercarea de a desluși permanentul prin atâtea lucruri peritoare. «Pătrar de veghe» de G. M. Cantacuzino este un volum de superioare esențe și care îndeamnă la fertile reflecțiuni.

MOARTEA MEA

«Visez o moarte verde în toiul primăverii,
Când toate's înflorite aevea pe pământ;
Și satul să mă ducă dincolo de mormânt
Să înnoptez deapururi cu umbrele și lerii.

In urma mea, nu plângeți, prieteni și nici rude,
Ci numai mă petreceți la cimitir în sat;
La cap să mă veghieze un zarzăr neîncetat
Să-și scuture pe mine, de Paști petale ude.

Iubita mea să crească pe peptu-mi viorele
Și-adesea să-mi aprindă un pai de lumânare;
Lângă măicuța Doamne să dorm întru uitare
Să plângă părintește la capul morții mele.

Vă las ogrăzi natale, în lu mea mea de vise,
Nu suspinați de mine, să n'aud nioiun tropot.
Din rostul meu baladic azi plec în glas de clopot
Că spre eternitate mi-s porțile deschise».

Petre Pantescu

Din alte vremuri

Ințelegerea lui Dimitrie Cantemir cu Rușii

Principatele Românești au avut multe de suferit în decursul veacurilor de pe urma așezării lor geografice. Strivite între cele trei imperii, Rusia, Turcia și Austria, ele au trebuit să ducă tot timpul o politică în care abilitatea înlocuia adeseori forța. In special în desele conflicte dintre Ruși și Turci, Românii au fost cei care au avut cel mai mult de pătimit.

In prima decadă a sec. al XVIII-lea, relațiile dintre cele două puteri erau foarte încordate. Răsboiul pă nou pentru Români problema prenou pentru Români problema precizării atitudinii lor. In Moldova domnea Dimitrie Cantemir. Deși trimes de Turci ca om de încredere al lor, Cantemir hotărî să meargă alături de Ruși. El încheie prin Luca Vistiernicul o ințelegere cu Petru cel Mare la 13 Aprilie 1718 în orașul Lusk.

Iată cum descrie Ion Neculcea, «Biv vel vornic de Țara de Sus», tratativele și condițiunile ințelegerii:

«Dimitrașca Vodă au alesu pre Luca Visterniculu la Moskali, dicêndu că'lu trimite iscódă, și au scrisu și la Turci, făcêndu-le scire deci, Luca Vistierniculu au găsitu pre Impăratulu Moskului aprópe în țéra Leșéscă, la Iaroslavu, la o nuntă leșéscă a unui Domnu mare; și așa au aședatu cu Impĕratulu de au făcutu legătură

Téra Moldovei cu Nistrulu se'i fie hotarulu, și Bugégulu, și cu tóte cetățile, totu a Moldovei sĕ fie; numai, de odată prin cetăți sĕ așede Moskalii osteni, până s'a întemeia țéra; éra apoi sĕ lipséscă óstea Moskicéscă.

— Biru sĕ nu dee țéra nici unu banu.

— Pre Domnu sĕ nu'lu mazilésca Impĕratulu până la mórte; și pre urmă din fii lui sĕ fie pre carela'și aru alege țéra.

— Némulu lui sĕ nu ésa din domnie; numai, cându s'aru haini, sau cându'și aru lepăda legea, atunce acela sĕ lipsésca și sĕ puie din fra ții lui.

— Pre boieri sĕ nu'i mazilésca Domnulu din boierie până la mórte, sau cu mare vină sĕ'i scótă.

— Vama Ocnei și altoru tĕrguri sĕ fie venitulu Domniloru; éră altă dare sĕ nu fie.

— Mazilii și mănăstirile sĕ'și stăpânéscă ocinile, moșiile și vecinii sei: și sĕ'și iee și desetină de stupi și de mascuri, și goștină de oi de pre moșiile séle.

— Dece mii de óste să fie totu gata în țéră, și Impĕrăția sĕ le dee lefe din visteriea Impĕrătéscă, din Stoliță.

— Din Moskali sĕ nu se amestice la boieriile Moldovei, nici sĕ se însóre în țéra, nici moșii să nu cumpere.

— Domnulu pre boeri sĕ nu fie volnicu a'i perde, ori ce greșélă aru face fară sfatulu tuturoru, și fară de iscălitura Mitropolitului.

— Către aceste, i-au datu și tită de domnie sĕ se scrie mai de cinste și mai susu dupĕ cum se scriu Domnii acum; éră așa era: «Senimatulu Domnu alu țerei Moldovii, Samoderjețu (adecă singuru stăpânitoru) și Volegaturu, (adecă prietenu) țerei Moskiesci»; éră nu robu supusu, care acestui nume este puținu óre ce mai de giosu de câtu a unui Craiu, care se chiamă latinesce, Serenissimus, éră slovenește Predsfélnișe, éră leșesce Eșniosfintunii. Așa i-au datu titu Impĕratulu, într'acestu chipu ca sĕ se scrie Domnii Moldovei.

— Așijdere nici de cum pace Moskulu cu Turculu sĕ nu facă; éră de s'aru têmpla sĕ facă pace, sĕ rămâie Moldova éru subt stăpânirea Turcéscă, atunce sĕ aibă Impĕratulu Moskiescu a da lui Dumitrașca Vodă, doă părechi de curți în Stoliță, și moșii pentru moșiile din Moldova, și cheltuélă predi în tótă viața lui, și ómenii lui sĕ nu'i lipséscă; și de nu i-aru plăcé acolo, și s'aru trage întraltă țéră creștinéscă, volnicu sĕ fie a merge; și altele multe ca aceste.»

Deosebit de interesant pentru condițiile în care s'a tratat această ințelegere sunt următoarele rânduri ale lui Neculcea:

«Și pre aceste poncturi au giuratu tare Impĕrăția Moskului și au si iscălitu mai giosu, și i le au trimisu pre Luca Visterniculu; și au scrisu lui Dimitrașca Vodă sĕ se găteze, și sĕ ésă întru întêmpinarea oștii Moskicesci la Nistru; éră de n'a eși la Nistru înaintea oștii, și va aștepta până s'a bate cu Turcii și i-a birui, atunce ori sĕ se închine, ori sĕ nu se mai închine, că atunce mulți Domni se voru afla. Și așa, cu acéstă tocmală s'au întorsu Luca Visterniculu la Dimitrașca Vodă, aducêndu lui Vodă de la Impĕratulu daruri, un leftu cu diamanturi, cavalerie, pécete Impĕrătéscă, și câtiva soholi.»

Importanța tratatului este deosebită. Cantemir își asigura în caz de victorie continuitatea dinastiei, precum și o situațiune de oarecare independență a Principatului. Cantemir avusese însă grije de soarta sa și în cazul unei înfrîngeri, pe care Imperiul moscovit ar putea-o suferi.

Și astfel în această zi fatală de 13, Dimitrie Cantemir legă vremelnic soarta țării și pentru totdeauna viața sa de Impărăția Ruseasă.

Alexandru Christian Tell

Ecranul

Trianon și Elysee prezintă partea doua din marele film german «Monumentul Indian».

Incepând de ieri și numai până Vineri, inclusiv, cinematografele Trianon și Elysée, prezintă partea doua din marele film german «Monumentul indian» cu La Jana, Van Dongen. Hans Stauwe, Gustav Diessel, Theo Lingen și Kity Iantzen în rolurile principale.

După cum s'a anunțat, acest mare film german, pentru a fi prezentat într'o notă cât mai aproape de realitate, a fost turnat în întregime în India, în regia celebrului Richard Eichberg.

Succesul obținut cu prima parte a filmului ne face să credem că și cea de a doua va fi la aceiași înălțime.

Direcțiunea Cinematografului ARO

In dorința de a satisface numeroasele cereri ale publicului ce părăsește Capitala de Sfintele Sărbători a hotărât să înceapă programul de PAȘTE din ziua de **Sâmbătă 16 Aprilie 1938** cu super filmul nouei vedete **DEANNA DURBIN** în **100 băeți și o fată** spre a da tuturor posibilitatea să-l vadă

Cronica plastică

Tinerimea artistică.

Colecția de stampe, cărți și tablouri a d-lui prof. Niculae Ionescu

Surprizele acestei singulare primăveri, nu atât într'o eventuală istorie meteorologică a României cât în istoria ei spirituală și politică, sunt pe zi ce trec tot mai în afară de ceeace ne-am obicinuit a numi verosimilitate. Fosta grupare tinerească a pictorilor și sculptorilor de acum trei, patru, poate chiar cinci decenii continuă să se numească tinerimea artistică, fără a respecta măcar pentru public, față de care nu-și arată vârsta ca o domnișoară de șaptezeci de ani, cele mai elementare cerințe ale sincerității, prin simplul fapt al menționării datei când a luat naștere acea grupare, pe firmă. Sublima și avântată tinerime de altădată noi tinerii de astăzi poate mai gravi și mai luați în serios (prin semne de ordin negativ sau coercitiv bine înțeles) nu putem să-ți urmărim roadele cari în loc să ne hrănească ne provoacă un straniu și contagios plictis, fără a ne face să visăm deloc la «măreția vremilor de altă dată» când era bunica fată și pictorii organizau batalioane de asalt împotriva indiferenței generale a unui public anost și stupid gata să cheltuiască banii la bătăile de flori sau în chioșcurile tainice dela Herăstrău în timp ce tineri de geniul unui Kimon Loghi mureau izolați în mansarda vieții de boem. Tinerimea de atunci era una, tinerimea de azi e alta. iar bătrânii de acum chiar când își mai spun tineri firește că tot alta sunt decât lumea pe care din voia lui Dumnezeu au mai apucat-o.

In definitiv ce vrea această cocliță fostă «Tinerime artistică»? Am rătăcit multă vreme prin labirintul stufoasei expoziții fără să găsesc nicăeri vreun sens, vreo orientare afară de încăpățânarea unanimă a tuturor de a picta cu orice preț. Intr'un talmeș-balmeș de nedescris găsim atâtea feluri de picturi câte pot fi dela Kimon Loghi până la Stoica, trecând bineînțeles și prin zonele de ape stătute ale lui Isache. Știm că odinioară, și astăzi încă, maeștrii frauduloși ai tineretului activ cristalizat în sânul grupării despre care vorbim reprezentau unul din deliciile estetice a tot ceea ce se numea și se mai numește «le beau monde» adică un fel de oameni cari în loc să judece cu capul gândesc din vârful nasului și enunță categorisiri artistice cât le îngădue cele trei, patru locuri comune învățate în tinerețe din «Le Figaro» sau catalogul vreunui salon dela Paris unde a cunoscut pe ducele sau Contesa de X care în termeni grațioși i-a repetat cunoscutul proverb: «La France et la Roumanie pay de rang latin». Din pricina acestor vetuste rămășițe s'a ajuns la monstruozitatea pretențiilor unui Kimon Loghi sau Isache cari fără să aibă legături mai strânse cu pictura decât cu admiratorii lor cu o minimă spoială de cultură pun prețurile tablourilor după mărime și cuprins: acest nud picant deși nu e prea mare face 40.000 lei pentru un buduar de atmosferă iar acest peisagiu în care putem vedea la orice oră cum apune soarele peste cireșii înfloriți în timp ce zâna lacului ese din apă roză și opulentă merită 70.000 mii lei «pour un vieux monsieur qui vent faire une surprise à sa Jeune amante». Și în aceste fericite condiții nu era deloc greu pentru «tinerimea artistică» să ajungă la adânci bătrâneți, după viață de voluptăți și capricii pe cari orice mare artist trebue să și le impună. Dar astăzi, de unde Dumnezeu se mai găsesc nerozi cari să dea zeci de mii de lei pe câte o varză siropoasă murdărită cu vopsele de către acești domni? Oare «le beau monde» a rămas așa de rău în urmă? Marea burghezie, proprietarii de blochausuri, bănci și industrii, trecând puntea seniorului (ziua sau noaptea nu interesează) pe drugi mari de aur nu a desființat cu totul acest «beau monde» care de bine de rău mai e legată de un fel de tradiție prin pământuri prost exploatate, prin păduri decimate sau măcar prin cavouri mucegăite? Iată că «le beau monde» rezistă și preferă lui Marcel Iancu și toți jidanii sau jidăniții celorlalți, condoarea de rumegătoare a tinerilor de altă dată cari mai caută în pictura lor «să fure secretul frumuseții din natură» cum îmi spunea odată un venerabil amator de pe vremuri, când ca pe acum prin acest April al tuturor surprizelor caleștile celor mai somptuoase echipagii se întreceau la șosea pentru a smulge un surâs frumoasei Lilly Gheorghiade sau Mița Tirbouchon.

*

Credem unică în București, prin meticulozitatea alegerii și prin raritatea exemplarelor este colecția de stampe, cărți și tablouri a domnului profesor Niculae Ionescu. Preocupările istorice și linguistice ale colecționarului l-au îndreptat în primul rând către obiectele cari îi puteau folosi cu ceva în cercetările lui sau cari măcar îi puteau evoca un fapt, o dată, sau un personagiu istoric.

Astfel dacă nu principiul estetic este acela care l-a condus pe d. prof. Niculae Ionescu la strângerea tablourilor sale, aproape că nu este unul care să nu aibă istoria lui, amplă și pitorească, pe care oricând colecționarul este gata să o desvălue vizitatorului. Acest tablou a fost cumpărat de însuși Regele Carol I din expoziția lui Teodor Diettman, sau acest tablou înfățișând primul vas românesc cu aburi pe Dunăre a fost înrămat de mâna Regelui Carol I, cestălalt tablou care a făcut parte din colecția boerului X l-am găsit mai târziu într'o percepție, pe celălalt l-am cumpărat la o licitație când se lichidau bunurile mobile ale familiei Y, și așa printre tablouri dintre cari nu lipsesc exemplare de reală valoare estetică, domnul profesor își reconstitue o istorie nu prea îndepărtată dar plină de farmec.

Dintre pictorii români colecționarul are câteva admirabile portrete și miniaturi de Negulici, un foarte interesant artist dela mijlocul veacului trecut, câteva caricaturi de Jiquidi bătrânul, un desen admirabil de Lukian, câteva schițe de Grigorescu, o serie de litografii ale lui Papazoglu, câteva litografii de ale lui Alexandru Kogălniceanu (colonel) fratele marelui om de stat.

Dintre străini amintim de un rafinat pastel al lui Whistler, un desen de Theodor Rousseau, câteva schițe de Prudhone (Dophius et Chloé), apoi un peisagiu de Courbet o schiță în ulei la dansul nimfelor de Corot, un Montiselli, un fragment din uciderea pruncilor de Giudo Reni, un cap atribuit lui Rembrandt, un peisagiu foarte curios de Gustave Doré. Stampele și cărțile vechi din colecție sunt piese unice și cer o descriere mult mai amănunțită pe care o vom face în cadrul unei cronici viitoare.

Logion.

Un colț de țară care trebue salvat

Sărăcia, jidanii, râia și analfabetismul din Maramureş

Am cutreerat, în lung și lat, țara Maramureșului: Din șesul Tisei până pe creștetul Pietrosului; pe Iza în sus, pe văile spumoase ale Vișeului, prin satele cu biserici din lemn bătrân cât secolele și prin târgușoarele înstrăinate unde în vremurile din urmă s'au ridicat sinagogele semețe ale acelora ce au înăbușit suflarea românească...

Nicăieri n'am mai auzit cântecul plutașului român ori chiuiturile ciobănașului cu glugă de dac; Pe răzoare și în colnice, în locul doinei de haiducie și a cântecului de dragoste, se aud tânguirile de neagră sărăcie a bieților maramureșeni desmoșteniți. La pășune, în munți, flueraşul a amuțit și el de multă vreme. Ați auzit vreodată un jidan cântând din trișcă? In munții Maramureșului și la stână s'au înstăpânit ovreii... Cum mai vreți să răsune codrii de doină românească?...

Din fuga trenului, din goana unui automobil, Maramureșul e o panoramă. Pământul, pădurile, munții, pășunele, apele, izvoarele, toate bogățiile acestui colț voevodal, ți se îmbie darnic — te desfată! Ori pe unde vei trece, frumusețile acestui Maramureș, te vor încânta. Dar vai, să nu te oprești nicăieri, să nu poposești în nici un sat, în nici un târgușor, să nu intri în nici o casă și să nu te interesezi în deaproape de viața țăranilor români: Maramureșul e o minunată alcătuire geografică, un decor de relief, o îmbinare rară de bogății naturale. Atât! Dincolo de aceste aspecte ale pământului, dincolo de ceiace a dat Dumnezeu — un ateu ar spune Natura — în Maramureș nu

vei găsi decât sărăcie, obrăznicie ovreiască, contrabande, râie și sifilis, analfabetism, indiferentism și tembelism românesc, afaceri nu prea onorabile și pe urmă iarăși mizerie, amărăciune, boală și... jidani cu perciuni ondulați, jidani puchinoși, îmbogățiți de pe spinarea românilor...

CONVOIUL CELOR OBIDIȚI ȘI INFOMETAȚI...

Pe drumul de munte care coboară dela Săcele pe valea Sălăuței înspre județul Năsăud, am întâlnit un convoi de maramureșeni, aproape de satul Hordou, unde e casa în care s'a născut și în care a copilărit poetul George Coșbuc.

Convoiul maramureșenilor obidiți... Crudă soartă! Aș fi vrut să-i rog să se oprească în dreptul casei poetului năsăudean care a dăltuit în vers de sânge clocotitor dreptul lor la glie: «Noi vrem pământ»! Poate m'ar fi râs batjocoritor: nu e «versul unui poet», e vrerea, revolta și tânguirea lor de azi!

...Erau de prin părțile muntelui Tomnaticul și își lăsase satele și vetrele lor pentru «A GĂSI DE LUCRU».

De trei zile răzbat drumurile des-

D. locot. col. E. Vasiliu
Pefectul Maramureșului

fundate. Merindea cu care au pornit de acasă e pe sfârșite. Și mai au o bună postată de cale până să ajungă la Ilva-Mare, unde speră să fie angajați la lucrările de cale ferată.

Fără posibilitate de a-și asigura un codru de pâine, maramureșenii își părăsesc pământurile și pleacă. Pleacă așa în neștire. Unde vor găsi de lucru. Incearcă la toate porțile: la o fabrică de cherestea, la pădurărit, la munca câmpului, la lucrări de drumuri și tunele. Orice muncă, cât de grea, numai să poată trăi.

Idealul maramureșanului a ajuns să fie bucata de mămăligă! Tristă situație! Nobilii țărani de altă dată nu mai sunt stăpâni pe colțul lor de pământ. Au venit jidanii și s'au înstăpânit prin fraudă, prin șiretlicuri și printr'o perseverentă acțiune de subjugare economică a țăranului român.

Astăzi bieții români cerșesc mila ovreilor. Când și această milă e refuzată, convoiul obidiților pornește în direcția de unde vine svon că se «găsește de lucru». Și dacă nu găsesc? Țara e mare și convoiul flămânzilor pornește în altă parte...

Salvați ce mai puteți salva

Maramureșul a fost uitat. Nimenea dela centru, nu s'a interesat de soarta țăranilor români. In Maramureș, vreme de douăzeci de ani a domnit bunul plac, șarlatania și lifta păgână. A stăpânit politicianul și ovreiul. In cea mai bună armonie. Și maramureșenii s'au sbătut în mizerie, au fost îndobitociți de alcoolul jidanilor, l-au umplut toate bălile pământului, satele s'au părăginit, munții și pășunele au fost înstrăinate.

Durerea maramureșanului n'a fost crezută. Lacrimile lui n'au fost înțelese. Douăzeci de ani străinii, jidanii din Galiția, și-au bătut joc de nevoile și suferințele lui! Când cineva a tras clopotul de alarmă, ghiftuiții, politicienii și evreii au râs de faptul că din 62 de munți, maramureșenii au mai rămas cu doi! „Ei și?"... Când li s'a arătat pâinea neagră, amestecată cu tărâțe, iarăși nu s'au sinchisit (domnii dela centru) de mizeria maramureșanului. Astăzi, desmoștenit, țăranul și-a luat traista în băț și pleacă la drum. Incurând țara lui Dragoș are să fie complect în mâna ovreilor. Deaceia, nu e timpul de pierdut: Salvați ce mai puteți salva.

CONSTATARI

Mă bucură nespus de mult constatarea pe care am făcut-o recent în Maramureș: un român dobrogean, mi se pare de pe la Măcin, deci care nu are legătură directă cu interesele țăranului din Maramureș, a început totuși, o lăudabilă acțiune de ridicare a acestui colț de țară românească. E vorba de d. prefect locot.-colonel EFTIMIE VASILIU. D-sa a inițiat o acțiune sistematică de realizări gospodărești în întreg județul, pornind imediat la înfăptuiri.

Deși recent venit în Maramureș, după ce a vizitat comună cu comună, a putut ușor să-și dea seamă de lipsurile imediate și de problemele cari se pun în ordine de urgență. Astfel a constatat:

1) Lipsesc mai multe localuri de școală cu un total de 100—120 săli de învățământ, rămânând, din această cauză, peste 30.000 copii fără binefacerile învățăturii.

2) In 12 comune lipsesc lăcașuri de închinăciune.

3) In 32 comune nu sunt edificii pentru primării. Deasemenea în 30 de comune posturile de jandarmi stau în clădiri închiriate nepotrivite.

4) Abia în 3 comune există dispensarii sau băi comunale.

5) Drumurile și șoselele din întreg județul sunt într'o situație deplorabilă, lipsind și un însemnat număr de poduri.

6) Suprafețe mari de terenuri sunt neproductive, din lipsa neplantărilor. In special pomăritul, a doua ramură importantă a economiei maramureșene, reclamă urgente măsuri de proteguire și încurajare.

Punând bazele unui serviciu special „de control și realizări" d. locot. col. Eftimie Vasiliu a făcut toate demersurile pentru a salva pe bieții țărani din ghiarele mizeriei.

In ordinea de urgență, în Maramureș se pune problema economică, care se cere imediat rezolvată. Natural, e greu să fie rezolvată integral. Dar e absolut necesar să se pună capăt unor anumite stări: în primul rând să fie înlăturați intermediarii jidani. O campanie de luminare a poporului de a-și valorifica singur produsul muncii lui. Posibilități de lucru. Incurajarea pomiculturii și a creșterii vitelor. Rezolvarea problemei composesoratelor. Exproprierea marilor latifundiari cari până acum au „scăpat" de reforma

Acoperirea solului Maramureșului

agrară. Și încă un lucru: să se împiedice înstrăinarea pământului și cel puțin pentru viitor să se interzică așezarea evreilor în Maramureș.

Râia, sifilisul și analfabetismul

In al doilea rând, se pune, tot în ordine de urgență, problema sanitară și problema școlară.

In Maramureș, râia este endemică iar sifilisul face ravagii. Sunt sate unde copiii se spală numai vara, în pârâu sau în râu. Săpunul e necunoscut în multe cătune. In Maramureș, sunt oameni, cari pare-mi-se se nasc și mor cu râie. E ceva de necrezut.

Sifilisul n'are opreliște. Este tratat cu leacuri băbești. Dealtfel, medicul e prea puțin cunoscut prin satele Maramureșului. Vina o poartă, autoritățile noastre, cari s'au dezinteresat de sănătatea țăranului.

Cum vreți să nu fie plin Maramureșul de râie, dacă într'un județ întreg nu există decât 2-3 băi publice? Cum să nu fie sifilis dacă nu există un dispensar, dacă ministerul sănătății n'a dat barem o injecție?

Imi spunea d. prefect Vasiliu că n'a văzut în nici o altă parte a țării mai mulți degenerați din cauza sifilisului și a băuturii ca aici în Maramureș. Și notați că „băutura" este servită numai de ovrei!

In ce privește problema școlară, situația este tot atât de tragică: Copii recensați sunt 48.160. Inscriși 18.702 și frecventează școala deabea 14 mii 787. Se simte nevoia de săli de învățământ.

La sate neștiutorii de carte reprezintă 67,9 la sută, nedeclarați 1,1 la sută și știutori de carte de abea 31 la sută. La oraș, unde majoritatea populației o formează streinii, știutorii de carte reprezintă 71,5 la sută, neștiutorii 26,6 la sută și nedeclarați 0,9 la sută.

In momentul de față e necesar să se construiască vreo 50 de școli, peste 35 dispensare cu băi și cel puțin 15 dispensare fără băi.

Prefectura Maramureșului a cerut ajutorul ministerelor pentru ridicarea acestor așezăminte. Oare și de data aceasta ajutorul solicitat va întârzia să vină?

E sortit ca maramureșanul să fie tot în suferință?

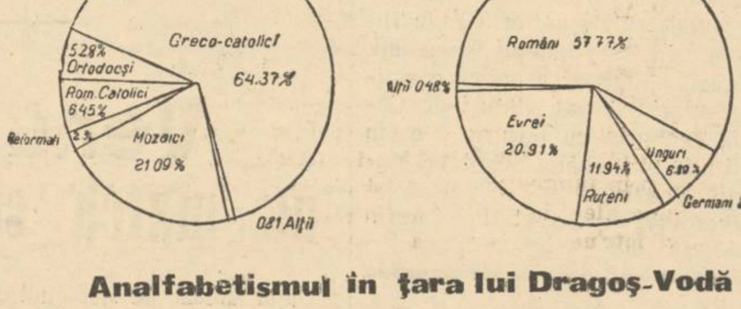

Analfabetismul în țara lui Dragoș-Vodă

Nicolae V. Ilieșiu

Vor fi plasați cei 5.500 învățători fără posturi?

In ședința de ieri a Consiliului de miniștri, P. S. Episcopul Colan, ministrul educației naționale și d. D. V. Toni, subsecretar de stat la acelaș departament, au expus principiile nouei organizări a învățământului normal, care să fie ajustată nevoilor învățământului primar.

Actuala organizare, cu cele 69 școli normale cari dau, anual, un procent însemnat de absolvenți — nu poate fi menținută — atâta timp cât avem un număr de 5500 învățători neplasați încă în posturi.

Noul ministru al României la Berlin

D. Radu Djuvara va primi scrisoRomâniei la Bruxelles, recent numit plenipotențiar al țării noastre la Berlin, a sosit eri în Capitală și s'a prezentat d-lui N. P. Comnen, ministru de externe.

D. Redu Djuvara va primi scrisorile de acreditare în noul său post, și va pleca la Berlin la începutul săptămânii viitoare.

Legea pentru apărarea statului

Proectul de decret, prin care se statuiază noui măsuri în vederea apărării ordinei în stat, care a fost aprobat de consiliul de miniștri, se află, actualmente, în studiul Consiliului legislativ.

In câteva zile, decretul va fi publicat în «Monitorul Oficial».

Firma fostului club liberal din Cluj, distrusă de autorități

In urma repetatelor avertismente fostul club liberal din Cluj neridicând firma, organele poliției, sub conducerea d-lui Leontin Pop, au distrus această firmă din fața fostului club liberal.

Audiențele la Suveran sunt suspendate până după Sărbători

Mareșalatul Curții Regale comunică următoarele:

In ziua de Marți 12 Aprilie 1938, a avut loc la Palatul Regal un dejun la care au luat parte: Majestatea Sa Regele, Măria Sa Marele Voevod, precum și d-nii general de divizie Oprescu G., general de divizie adjutant Tenescu Florea, general de divizie Vasilescu Cristea, general Bengliu Ioan, general Cornicioiu Grigore, general Georgescu Dumitru, general Dumitriu Sotir, general Trandafirescu Constantin, general Paraschiv Dobre, general Georgescu Gr., general Son Aurelian, general Ionescu Teodor, general Savu Corneliu, general Cepleanu C-tin, general Moscu Teodor, general Avramescu Gh., general Vrăjitoru Dumitru, general Leoveanu Em., general Papadopol Constantin, colonel Dobrotescu Alexandru, colonel Bădescu Nicolae, colonel Săvoiu Gheorghe, colonel Cristescu Alexandru, colonel Georgescu Dumitru, colonel Repanovici Vasile, colonel Atanasiu Vasile, colonel Ionașcu C., colonel Rădulescu Edgard, colonel Cristescu-Orezeanu T., colonel Romcescu Victor, colonel Tânjală Ilie, colonel Diaconu Vasile, colonel Brătescu Constantin, colonel Pârvulescu Gh., colonel Burnea Ioan, colonel Ceaușu Marin, lt. colonel Leoveanu Șerban, lt. colonel Mihăilescu Vasile, șeful Casei militare a Majestății Sale Regelui și adjutantul Regal de serviciu.

II. — După amiază: Majestatea Sa Regele a primit în audiență pe d. C. Argetoianu, membru în Consiliul de Coroană.

III. — Audiențele la Majestatea Sa Regele sunt suspendate până după sărbători.

Consiliul de miniștri de ieri

Eri după amiază s'a ținut la Palatul Sf. Patriarhii, sub președinția I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, un consiliu de miniștri la care au participat toți membrii guvernului.

Guvernul a reluat cu prilejul reuniunii de eri discuția asupra unor legiuiri privitoare la gospodărirea țării examinând între altele și unele proecte economice și financiare.

Consiliul a ținut dela orele 5 la orele 7.

După ședința consiliului de miniștri, Președinția a trimis spre tipărire textul decretului-lege pentru controlul fondurilor de existență a presei, care va apare în numărul de azi al «Monitorului Oficial».

Negocierile economice cu străinătatea

In vederea intensificării relațiunilor noastre comerciale cu străinătatea, noul titular al ministerului economiei naționale a luat toate măsurile pentru a se încheia o serie de acorduri de plăți și schimb. Se urmărește ca până în a doua jumătate a lunei Maiu să fie semnate toate acordurile în curs de negociere și să fie modificate potrivit nouilor situații economice dela noi toate acordurile de clearing existente.

In ziua de 4 Mai, se vor întruni la Lwow comisiile guvernamentale mixte polono-române. Se vor face propuneri privitoare la reglementarea comerțului dintre cele două țări vecine și aliate și se vor fixa listele de contingente.

Discuțiile vor mai privi revizuirea conturilor și revizuirea lacunelor trecutei convenții.

Tot la începutul lunii Mai se vor porni tratative comerciale cu Germania, spre a se fixa noul regim al comerțului cu Austria, comerț care astăzi este înglobat celui cu Germania.

Tratativele cu Italia, întrerupte deocamdată, vor fi reluate încă în cursul lunei acesteia.

La ministerul economiei naționale s'a semnat eri, între altele și o convenție comercială cu Anglia.

Traficanții de aur rămân arestați

Camera de punere sub acuzare a respins apelurile contrabandiștilor

Camera de punere sub acuzare, în completul de judecată format cu d-nii: președinte Tomida, consilieri Cătuneanu și I. Munteanu, grefier fiind d. V. Chelsoi, a judecat ieri apeluri celor inculpați în afacerea de contrabandă de aur, făcute în contra jurnalului prin care tribunalul le-a confirmat mandatele de arestare.

Inculpații au depus memorii, în scris, cari formează un dosar de aproape 300 pagini.

In urma unei amănunțite cercetări a pieselor, Camera de punere sub acuzare a respins toate apelurile.

In consecință: C. Xeni, Mihail Gârleșteanu, Jean Zahareanu, Traitenbrot zis Triteanu și d-na Steluța Melun-Solomovici, au fost menținuți în stare de arest.

Cu alte cuvinte fostul ministru liberal C. Xeni Zender va rămâne în sanatoriu păzit de cei doi agenți, ca să nu poată comunica cu unii dintre membrii încă nearestați ai bandei de traficanți de aur și devize.

Mișcara în magistratură

M. S. Regele a semnat ieri următoarea mișcare în magistratură:

D. Al. Agapie, prim președinte la trib. Bacău, se permută la trib. Iași în locul d-lui Alfred Wickler, pus în retragere pentru limită de vârstă.

D. Aurel H. Teodorescu, judecător la judecătoria rurală Onești jud. Bacău, se numește judecător de ședință la trib. Bacău în locul d-lui Gh. Zarojan trecut în alt post.

D. Al. Lungu, jude de instr. la trib. Odorhei, se numește judecător de ședință la acelaș tribunal.

D. Eugeniu A. Mitache, aj. judecător la judec. rurală Bârlad, se permută la judec. mixtă Bârlad în loc vacant.

D. C-tin Ion Pastia, aj. judecător supra numerar la judec. rurală Bârlad se confirmă aj. judecător la aceeași judecătorie în locul d-lui Eugeniu A. Mitache, permutat.

D. Dimitrie D. Lucescu, aj. judecător supra numerar, la judec. rurală Hlipiceni, jud. Botoșani, se permută aj. judecător la judecătoria rurală Volintiri jud. Cetatea Albă în loc vacant.

Controlul mijloacelor de existență publicațiunilor periodice

«Monitorul Oficial» de azi, publică decretul-lege privind controlul mijloacelor de existență ale publicațiunilor periodice.

Capitolul I se ocupă de registrul publicațiunilor, care se va înființa pe lângă fiecare tribunal..

Capitolul II prevede, dela art. 6 și până la 14 inclusiv, proprietatea și editura publicațiunilor periodice:

«Numai cetățenii români pot fi proprietari sau editori sub orice formă a unei publicațiuni periodice care apare în țară.

Acțiunile societăților proprietare sau editoare ale unei publicațiuni periodice care apare în țară, nu pot aparține decât cetățenilor români. (Art. 6)

ART. 13 prevede obligativitatea ținerii registrelor pentru arătarea mișcării fondurilor atât la venit cât și la cheltueli.

Capitolul III, prevede controlul mijloacelor de existență ale publicațiunilor periodice.

ART. 15. — Este interzis oricărui proprietar sau editor al unei publicațiuni periodice care apare în țară, de a primi sub orice formă, direct sau prin persoană interpusă, sume de bani sau alte foloase materiale dela străini. Orice persoană care face parte din redacția sau administrația publicațiunii sau editurii, sau din administrația societății proprietare or editoare și care primește sume de bani sau alte foloase materiale dela străini, este prezumată a fi persoană interpusă.

Publicitatea comercială făcută conform tarifului normal, nu intră în prevederile acestui articol. Se socotește tarif normal, tariful maximal fixat pentru fiecare ziar de către ministerul de interne la începutul fiecărui an, cu avizul unei comisiuni compusă din reprezentanții «Sindicatului proprietarilor de publicații periodice din țară», președintele Uniunii camerilor de comerț și industrie ori înlocuitorul său și președintele Camerii de comerț și industrie din București sau înlocuitorul său.

ART. 16. — Este interzis a se distribui sume din fondurile secrete ale Statului, județelor, comunelor sau oricăror alte instituțiuni publice, fie direct, fie prin persoane interpuse, oricărei publicațiuni periodice precum și ziariștilor sau publiciștilor în această calitate.

Această interzicere nu se aplică publicațiunilor tipărite în străinătate.

ART. 18. — Sunt socotite drept mijloace bănești licite numai sumele încasate de publicațiunile periodice din abonamente, vânzări cu numărul, vânzarea maculaturei, publicitatea, fructele capitalului social și credite.

Publicitatea, în afară de cea făcută pentru instituțiunile publice, se va socoti ținându-se seama ca cifra ei să nu depășească tariful maximal prevăzut de art. 15.

Nu se va ține seama de mijloacele bănești rezultând din abonamentele în străinătate care depășesc 20 la sută din cifra mijlocie a tirajului anual al publicațiunei.

Realitatea operațiunilor de credite acordate publicațiunilor periodice va fi expertizată de un delegat special al ministerului finanțelor după cererea ministerului justiției. Se va ține seamă de garanțiile pe care plasamentul făcut prin creditul acordat publicațiunii, le oferă creditorilor.

Orice alte mijloace bănești sunt socotite ilicite și cad sub prevederile art. 15.

Capitolul IV, prevede sancțiunile ce se aplică acelora ce nu îndeplinesc sau încalcă dispozițiile decretului-lege. Capitolele V, VI și VII, prevăd competența tribunalului care se pronunță dacă trebuie sau nu să fie considerată ca străină o publicațiune, în sensul acestei legi; executarea și urmărirea aplicării legii și dispozițiunile tranzitorii și finale.

ART. 34. — Proprietarii de publicațiuni periodice existând în țară la data publicării acestei legi, care nu-și vor ntocmi în termen de 2 luni dela publicare, registrele prevăzute de art. 13, se vor pedepsi cu amendă dela 50.000 —100.000 lei.

Interzicerea întrebuințării altei limbi decât cea românească la C.F.R.

In fine, după atâția ani, Direcțiunea generală C. F. R. a dat o circulară tuturor serviciilor din țară, prin care reamintește că este cu desăvârșire interzis personalului ceferist să întrebuințeze în timpul serviciului, altă limbă decât cea oficială, atât în relațiunile interioare cât și în cele cu particularii.

Este de neertat — spune circulara căilor ferate — ca după 20 de ani, de la Unire, să se mai găsească funcționari, agenți, meseriași și lucrători, în administrația C. F. R.-ului, cari se hrănesc atât ei cât și familiile lor, depe urma statului român, fără să fi învățat limba țării, călcând în mod sfidător legile, regulamentele și ordinele date, și jurământul de credință și supunere, depus de a respecta cu sfințenie, legile și Constituția statului român.

Asociațiile religioase obligate controlului ministerului cultelor

In decizia nr. 4781 din 1937, referitoare la noul regim al sectelor există dispozițiunea ca, în termen de 3 luni, asociațiile religioase recunoscute să înainteze ministerului de culte, statutele de organizare cu toate datele prevăzute în decizie, pentru examinarea și eventuala reînoire a autorizațiilor.

Acest termen, prelungit, expiră la 1 Mai 1938.

Acum ministerul cultelor a prelungit din nou termenul până la 1 Iunie 1938, în care timp comisia instituită va aviza asupra memoriilor depuse de asociațiile religioase.

Răsboiu total, apărare totală

(Continuare din pagina I-a)

viață nouă toate energiile care stau astăzi neîntrebuințate, să inventariem toate resursele pământului, să punem la contribuție știința, priceperea și experiența noastră a tuturora. Dintre toate, problema pregătirii națiunei, este cea mai gravă! Răsboiul trecut a demonstrat clar că armatele cele mai formidabile nu pot susține răsboiul dacă națiunea din care-și pompează sângele, viața, nu este pregătită pentru această necesară transfuzie. Forțele morale nu trebuesc neglijate, căci pe ele se ridică întreaga armătură de răsboiu a unui neam, a unei țări. Nu pot să-mi închipui o armată care să se bată fără entuziasm, fără speranță în victorie și'n dreptatea cauzei pentru care se bate.

Aceste forțe morale trebuesc astăzi cultivate într'un grad mult mai mare ca în trecut. Mareșalul Bugeand înțelegea importanța acestor forțe morale, când exclama:

— «O, puissance, morale, tu est la reine des armées!» Iar generalul Ludendorff scria foarte recent în cartea sa faimoasă «Răsboiul total» că «valoarea spirituală și morală a unei armate, aceasta singură îi dă forța de a fi și de a rămâne la înălțimea cerințelor răsboiului total».

E clar că viitorul răsboiu va fi câștigat de națiunile pregătite. Statele totalitare se pregătesc de mult în sensul acesta! Termin rândurile acestea, cu cuvintele generalului Mordacq. «Apărarea națională este în pericol; ce așteptați pentru a acționa?»

Vornicul Boldur

O țară fără tineret...

(Continuare din pag. I-a)

Iată o probă de gândire reprezentativă pentru tineretul francez: «Nu este vorba nici de a menține nici de a reface totul. Nu este vorba nici de o atidudine exclusivistă de conservare și cristalizare a trecutului în virtutea tradiției sau dimpotrivă o atitudine prezumțioasă de a reface totul pe baze noui. Adaptare, evoluție, regenerare».

Când un francez la 20 ani, în actualele împrejurări tragice, gândește atât de înțelept... «ca un bătrân» nu se poate spune că gândește nici original, nici îndrăzneț. Ne putem imagina cum activează un tineret atât de circumspect ideologic.

Franța va fi având tineri, biologic vorbind, și aceștia în minoritate față de bătrâni.

Dar nu are «un tineret», adică o tinerețe, o colectivitate a tinerilor de acum, conștientă de ființa și rostul ei, o spiritualitate isvorâtă și promovată prin generația tânără. Deaceea îi lipsește Franței contemporane suflul primăvăratec de mare încredere în sine și în viitorul său, deaceea îi lipsește Franței conștiința unității sale spirituale, curajul reformelor necesare și mai ales entuziasmul unificator al unei credințe mari.

Franța... o țară fără tineret.

Alexandru Constant

PROVINCIA

Cum se jefuesc pădurile Ciucului

Cum se frustează statul și se sărăcește o comună românească. Cazul muntelui „Beneș" din com. Tulgheș-Ciuc

Am arătat într'un articol trecut, împrejurările prin care jidanul Herman Rosenfeld, a pus stăpânire pe muntele «Beneș». Vom continua astăzi să povestim isprăvile acestui samsar de speță semită. Continuăm:

Conform legii, despre care am vorbit, publicată în «Monitorul Oficial» No. 101/932, samsarul Rosenfeld Herman, a exploatat: 196.92 ha., pădure compactă și 259.26 ha. pădure de pe pășunea împădurită, adică în total : 456,08 ha. sau 792,5 jugăre.

Studiul de transformarea pădurii în pășune aprobat cu Decizia Ministerială Nr. 9274/928, prevedea că suprafața necesară menținerii solului formează zonele de protecție, cari, prin însăși numirea lor, au destinația de ocrotitoare a solului și deci nu pot fi exploatate. Samsarul Herman Rosenfeld însă, după ce a jefuit întreg muntele Beneș, s'a gândit și asupra acestei zone. Și, deși șeful Ocolului silvic Gheorgheni, d. ing. șef N. C. Băcanu, a opinat încă prin procesul verbal din 19/X/932 că, chiar cele 1000 iug. pădure ce au mai rămas pe muntele Beneș, actualmente exploatate de numitul samsar, sunt improprii a fi transformate în pășune, deoarece sunt situate pe teren cu pante repezi și expuse degradării, totuș corupătorul de conștiinte, jidanul Herman Rozenfeld, a obținut în vara anului 1936 autorizația Ministerului de Domenii nr. 38.209 și 107.673/936, de a extrage materialul lemnos sdrelit din o porțiune de 45 ha. din zonele de protecție. A fost suficient acestui tâlhar de codru, această mică ușiță, pentru a intra din nou în pădure, pentruca în vara lui 1936, să intre cu câteva sute de muncitori și să taie, nu numai arborii sdreliți de pe cele 45 ha., ci întreaga suprafață de 167 ha. zone de protecție. Deși i s'au dresat nenumărate procese-verbale de contravenție și delict silvic, acest tâlhar, își continuă nestingherit opera de nimicire a codrilor Ciucului, în ciuda tuturor legilor și dispozițiunilor.

Să intervina urgent autoritățile

Opera nefastă a acestuia, se vede din procesul verbal de anchetă, care la punctul D., pag. 41, spune: «Pe toată întinderea muntelui Beneș, sunt presărate proprietățile locuitorilor români din comuna Tulgheș în așa fel, încât niciodată, nu vor putea exista raporturi normale între aceștia și proprietarii restului de moșie, respectiv secuii din Chileni. Neexistând alte mijloace de traiu pentru Românii așezați cu locuințele pe pârae și diverse puncte ale muntelui Beneș, în afară de creșterea vitelor și munca în pădure, existența acestor locuitori este virtualmente compromisă.

Prin faptul că, toți locuitorii stabiliți pe muntele Beneș sunt Români, iar toți locuitorii din comuna Chileni sunt Secui, prin situația de mai sus, se adâncește o prăpastie între cele două naționalități, prăpastie care exista deja din timpul maghiar, pe acea vreme Secuii fiind privilegiați ca stăpâni.

C. Pintilie

Epitropia Sf. Spiridon din Iași

va expune material de propagandă la expozițiile din Belgrad și Londra

IAȘI, 12. — Ministerul Sănătății prin direcția balneo-climatică, a trimis Epitropiei Sf. Spiridon o adresă prin care este invitată a trimite material de propagandă pentru Slănicul-Moldovei la expoziția organizată la Belgrad de ministerul afacerilor străine pri nlegația română din capitala Jugoslaviei. In urma acestei adrese d. A. M. Frimu directorul general al Epitropiei a dispus trimiterea la Belgrad a unui număr de câteva sute de sticle cu apă de Slănic precum și prospecte ce privesc această stațiune. Aceste prospecte sunt editate în limbile franceză și engleză. Pe lângă aceasta, Spiridonia a mai hotărît facerea unui număr însemnat de fotografii din Slănicul-Moldovei.

Tot acest material de propagandă a fost trimis atașatului comercial al legației române din Belgrad d. I. Gheorghiu, care va utiliza acest material oricând se va organiza o expoziție românească în capitala Jugoslaviei. Deasemenea Epitropia va fi invitată a expune și la expoziția românească dela Londra, recent deschisă. Astfel frumusețile Slănicului Moldovei vor putea fi cunoscute și de străini prin mijlocirea acestor expoziții de propagandă românească

CORESP.

Inaugurarea unei cooperative românești la Iași

IAȘI 12. — Săptămâna trecută a avut loc în cartierul Tătărași, inaugurarea unei Cooperative de consum pur românești. Această cooperativă a luat ființă prin subscripția românilor din acest cartier. Cooperativa aceasta umple un mare gol, care se resimțea, acela de a servi publicul românesc cu o marfă eftină și curată.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoți în frunte cu P. S. Valeriu Moglan, vicarul Sfintei Mitropolii.

După terminarea serviciului religios au luat cuvântul: părintele protoereu Ciolan, protul Dinescu, medicul primar al orașului, d. Zaharia Strate cari au lăudat inițiativa românilor „Tătărășeni" de a înzestra cartierul cu o cooperativă românească în mijlocul și în disprețul comercianților jidani atotputernici în Iași.

D. D. Bejenaru, președintele Cooperativei arată lupta dusă de întreg comitetul inițiator și care a avut în frunte pe neuitatul general Scarlat Panaitescu.

P. S. S. arhiereu VALERIE a încheiat seria cuvântărilor, dând binecuvântarea bisericei pentru această faptă românească și creștinească.

Apoi s'a servit o masă tuturor invitaților, cu care ocazie s'a discutat și problema federalizării tuturor Cooperativelor din Iași și județ, pentru a înlesni crearea unui mare magazin en-gros pentru folosul acestor cooperative.

N. D.

Ridicarea unui monument lui Aurel C. Popovici la Lugoj

Un călduros apel către românii de inimă

LUGOJ, Aprilie. — Este îndeobște cunoscut că, între marii noștri bărbați dinainte de Unire, **Aurel C. Popovici**, este o personalitate cu renume european, o figură dintre cele mai reprezentative ale geniului nostru național, un puternic și adânc teoretician al naționalismului creștin și, în acelaș timp un luptător aprig și entusiast pentru izbânda finală a Românilor: Unirea. Aurel C. Popovici a trecut de mult și la loc de frunte în Panteonul oamenilor mari ai Românilor. Totuși A. C. Popovici rămâne un fiu scump al Lugojului, unde a văzut lumina zilei. Tocmai de aceea se cuvine ca lugojenii să-l cinstească mai mult și să-i păstreze memoria cu mai multă sfințenie ca toți.

Pentru realizarea acestui scop nobil, un mănunchiu de intelectuali din Lugoj, în frunte cu venerabilul dr. George Dobrin, prieten și luptător alături de A. C. Popovici și dr. Aurel E. Peteanu, directorul liceului de băeți și reînvietor, prin scrierile sale a marilor figuri bănățene, au luat inițiativa ridicării unui monument lui Aurel C. Popovici în Lugoj. In acest scop, comitetul de inițiativă, a lansat o serie de liste de subscripții benevole în întreaga țară. In apelul făcut, între altele, se spun următoarele: „Inveșnicirea în bronz a marelui ideolog, doctrinar și vizionar lugojan, strâns contopit, în cursul deceniilor de aprige și eroice lupte, cu suferințele și destinele neamului nostru de pe ambele versante ale Carpaților, am socotit-o de o datorie națională, de un imperativ al vremii și de un act de postumă dreptate pentru cel ce încălzit pururea de cel mai curat ideal național românesc, a știut să fie, o viață întreagă, simbolul celei mai neprihănite iubiri de neam, de glie și de limbă românească, până ce a trecut la cele veșnice în ziua de 10 Februarie 1917".

In afară de listele lansate, comitetul face un călduros apel și pe această cale, la toți cei ce înțeleg să slăvească pe marii noștri înaintași ca să-și trimită obolul lor la ridicarea monumentului și pe cale directă, pe adresa d. Ioan Harambașa, Lugoj, str. Relege Ferdinand, 30.

Adunarea meseriașilor din Mizil și împrejurrimi

Duminică 10 Aprilie a. c. s'au întrunit membrii «Uniunei Generale a Meseriașilor din România», filiala Mizil, în adunarea generală cu reprezentanții din județul Buzău, la care au participat și d-nii: Miron Petrescu; președintele regionalei Uniunei, din Prahova-Muntenia secondat de d. Ștefan Marinescu, Al. Tulbure, reprezentantul Casei de Asigurări Buzău, Căpitan Mihail Rădulescu, Primarul orașului Mizil și arhitectul G. Ștefănescu.

Adunarera a fost prezidată de d. *Theodor Ionescu*, președintele general al Uniunei asistat de d-nii Ion Dușmănescu, Președintele filialei și Nicu Alexandrescu-Buzoianu, ca secretar.

S'a făcut darea de seamă dându-se descărcarea gestiunei financiare pe anul 1937, alegându-se din nou consiliul de administrație în frunte cu d. I. Dușmănescu, mecanic, care conduce această filială de 4 ani.

S'a vorbit apoi despre imporanța Congresului General al Uniunei care se va ține în București în zilele de 8, 9 și 10 Mai, exepdiindu-se o telegramă de omagiu și devotament M. S. Regelui Carol II.

S'a dispus îmbrăcarea unui număr însemnat de copii săraci, după care a urmat o masă colegială.

**VIZITAȚI MAGAZINELE DIN «GHIDUL COMERȚULUI ROMANESC» CARE APARE IN FIECARE VINERI.
VEȚI CAȘTIGA: TIMP, BANI ȘI CALITATE.**

Telegrame omagiale primite de M. S. Regele

Majestății Sale Regelui Carol II

Cu ocazia adunărei generale a Sindicatului Profesional Frizeri, Coafori Sibiu, primul gând al nostru se îndreaptă cu neprihănită credință și devotament către Maiestatea Voastră.

Th. L. Florescu Președinte.

Majestății Sale Regelui Carol II

Profesorii Liceului Petru Rareș din Piatra Neamț, Vă exprimă respectuoase omagii și adânc devotament, cu prilejul promulgării constituției menită să așeze pe temelie nouă desvoltare a Statului românesc.

Director Vasile Ghițescu.

Majestății Sale Regelui Carol II

Corpul Funcționarilor P. T. T. Vatra Dornei aduc Maejstății Voastre, omagiile și mulțumirile sale profunde și respectuoase pentru noua Constituție, urând Majestății Voastre sănătate, ani mulți și Domnie rodnică.

Dirigînte Cocea.

Majestății Sale Regelui Carol II

Societatea Veteranilor Grade Inferioare Valea Jiului, ia parte cu tot sufletul la marele act ce se desăvârșește de Măria Voastră pentru binele Patriei, în ziua de 24 Februarie a. c.

Președ. *Teodor Alexandrescu* Tg. Jiu.

Majestății Sale Regelui Carol II

Membrii colegiului medical Dâmbovița cu profund devotament și credință neclintită aduc omagiul lor de recunoștință pentru opera mare înfăptuită de Majestatea Voastră prin elaborarea nouei constituții și roagă pe bunul Dumnezeu sa Vă dea viață lungă și sănătate pentru binele patriei

Președintele colegiului medical Dâmbovița
Colonel *Dr. Marinide*

Majestății Sale Regelui Carol II

Membrii Asociației Sportive și Culturale Tecuci, luând cunoștință de opera înfăptuită pentru consolidarea scumpei noastre Patrii, asigură pe Majestatea Voastră de cel mai profund respect și devotament ,urându-Vă să trăiți mulți ani pentru fericirea și gloria Țării.

Președ. Ing. Silvic *V. Spiridon*

Majestății Sale Regelui Carol II

Societatea Veteranilor Grade Inferioare din Balș județul Romanați, cu ocazia înfățișerei nouei constituții declară că este alături de Coroană, primește cu bucurie această constituție și rămâne devotată Majestății Voastre.

Președinte'e Societății Marin Roșca.

Personalul C. F. R.-ist trebue să vorbească numai limba oficială

Direcțiunea generală c. f. r. a dat o circulară tuturor serviciilor din țară, prin care reamintește că este cu desăvârșire interzis personalului ceferist să întrebuințeze în timpul serviciului, altă limbă decât cea oficială, atât în relațiunile interioare cât și în cele particulare.

Obligațiunea aceasta categorică este pretinsă pe baza dispozițiunilor articolului 94 din Constituție și art. 8 și 11 din legea pentru statutul personalului C. F. R.

Este de neiertat — spune circulara căilor ferate — să se mai găsească încă funcționari, agenți, meseriași și lucrători în administrația C. F. R.-ului cari se hrănesc, atât ei, cât și familiile lor, depe urma statului român, **fără să fi învățat limba țării, călcând în mod sfidător legile, regulamentele, ordinele date și jurământul de credință și supușenie, depus de a respecta cu sfințenie, legile și Constituția statului român.**

Intrucât această nerespectare a legilor și dispozițiunilor cade în primul rând, în sarcina conducătorilor, aceștia, cei dintâi, trebue să vegheze la executarea, cu rigurozitate a întrebuințării limbii române, pedepsind cu cea mai mare asprime orice abuz.

Direcțiunea generală C. F. R. atrage atenția, pentru cea dn urmă oară contravenienților că la cea mai mică nesocotire a acestor dispozițiuni vor fi expuși la grave sancțiuni și la trimiterea în fața comisiunei de disciplină pentru licențierea din serviciu.

Incurajarea agricultorilor

In vederea măririi inventarului nostru agricol guvernul a admis să se importe cu scutire de vamă 2000 de semănători în rânduri și 200 de treerători cu batozele respective de treerat lucerna și trifoiul.

Toate aceste mașini vor fi vândute agricultorilor sub controlul ministerului agriculturii, până cel mai târziu la Iulie anul viitor.

Acest avantaj făcut agriculturii va aduce o mare ușurare. El trebuia extins și la uneltele necesare țăranului (pluguri, rarițe, etc.) pe care azi le plătește cu aur din cauza tarifului protecționist, din cale afară. Numai prin nivelarea prețurilor dintre producția aricolă și aceia a uzinelor se poate ajunge la o stare economică echilibrată. Este inadmisibil ca agricultura, care reprezintă peste 80 la sută din populația țării, să fie tributară unei infime minorități, care a isbutit să creeze industrii favorizate prin taxe vamale prohibitive.

Cu cifre se poate dovedi că multe din aceste industrii și-ar putea continua activitatea cu succes și fără a mai profita de tarifele vamale protecționiste restrângându-și însă cheltuelile cu consiliile de administrație și de regie.

CALENDAR

Joi 14 Aprilie 1938

ORT.: Sf. Mart. Papa Romei.
CAT. Sf. Lambert.

Soarele răsare la 5.37.
Apune la 18.57.

Radio

Joi 14 Aprilie 1938

RADIO—BUCUREȘTI
RADIO—ROMANIA

13: Ora. Culturale. Sport. Cota apelor Dunării.

13.10: Concert de prânz (discuri).

14.10: Ora. Mersul vremii. Radiojurnal.

14.30: Muzică populară slavă (discuri).

15: Actualități străine. Radiofonice.

17: Ora copiilor: 1) Simfonia firii «Povestea Primăverii»; 2) Jurnalul copiilor de Victor Ion Popa.

18: Ora. Mersul vremii.

18.02: Concert de după amiază. Jazzul simfonic Columbia cond. de Mihail Daia.

19: Cărți și reviste.

19.15: Continuarea concertului.

19.45: Istoricul plasticei românești: Corifeii (Grigorescu și Andreescu) de prof. G. Oprescu.

20: Concert de mandoline al Orchestrei Ion Fazlă: canto: d-ra Felicia Volănescu și Aurel Alexandrescu.

20.35: Cântece jugoslave. D-na Caterina Iovanovici (Belgrad).

20.55: Programul concertului simfonic de Em. Ciomac.

21.15: Concert simfonic al Orchestrei Filarmonica, dirij. de Oskar Kabasta.

22.55: Concert de noapte (disc).

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și germană.

SPORT

Metamorfozele domnului Țane

Pe domnul maior Țane Săvulescu nu-l cunoaștem decât din profilul autoritar publicat în «Sportul Zilnic în vremurile de glorioasă ofensivă a actualului selecționeur, pe baricadele demnității sportive românești...

Domnul maior era pe atunci, pare-mi-se, singurul oficial care bătea cu pumnul în masă pentru ca footballul nostru să fie smuls de sub obsesia rușinoasă a rezonanțelor asiatice — deoarece pe atunci domnul maior credea încă, așa cum au crezut (și cum mai cred totuși) toți tinerii creați la școala profesorului Virgil Popescu, îndărătnicul condeiar al destinelor sportive românești: într'un sens propriu și într'o mândrie proprie a mișcării noastre sportive.

Dar de atunci au trecut câțiva ani și concepțiile domnului Țane au avut tot timpul să evolueze...

Am remarcat mai întâi la domnul Țane o coborîre continuă — la început abia sesizabilă, apoi din ce în ce mai pronunțată — a mercurului depe termometrul entuziasmului pentru ideia de înaltă ținută sportivă și românească, a naționalizării echipei reprezentative de football.

După ce mercurul a ajuns la 0 grade, adică la temperatura morală a indiferenței care acceptă situațiile așa cum sunt, fără emoții și fără reacții, fenomenul coborîrii în regiunea negativă a termometrului s'a produs ca o fatalitate inexorabilă condusă de legile fizice care nu pot fi înfrânte...

Domnul Țane a părăsit zona neutralității obscure și anonime și a revenit pe primul plan al actualității — printr'un proces invers însă aceluia care l-a făcut altădată să-și creieze unanimități de dragoste și de aprobare în lumea sportului românesc.

Din adept înverșunat al românizării, în spectator neutru și apoi în convins susținător al pricipiului minoritar în sport — iată diagrama ciudată care marchează oscilațiile de concepție sportivă ale domnului maior Țane Săvulescu fost, actual și viitor selecționeur român...

Iată nu mai departe declarațiile pe care le face d-sa despre matchul Ripensia—Crișana, la care a asistat în calitate de observator oficial, în vederea alcătuirii lotului de selecție. Nu le vom reproduce textual — pentrucă, mărturisim sincer, n'am avut curiositatea să-i auzim părerile — ci așa cum le-am auzit dela alții și cum s'au scris în presă:

«Kotormany trebue să facă parte din echipa națională deoarece e FORMIDABIL; cât despre Bürger e EXTRAORDINAR; nu mai vorbesc de Dobay care e pur și simplu FENOMENAL, deținând forma dela Balcaniadă (sărmanul Dobay care joacă atât de prost de trei ani de zile! N. R.) Urmează o altă serie de calificative pe care nu ni le mai amintim dar dintre care ne-am mira să lipsească adjectivele: inimaginabil, transcendental și... supradimensionat.

Dar de ce să mai continuăm?

Am voit să arătăm aici o simplă metamorfoză — una din nenumăratele metamorfoze negative care fac ca sportul românesc, țâșnit altădată spre culmi de mândrie și de lumină să se reducă din nou la dimensiunile minore ale unei perspective de broască...

Anastase Iftimie

Ora 16,30 în Giulești

Venus-Juventus un match cu tradiția emoțiilor

După amiază pe stadionul din Giulești se înfruntă două echipe, rivale de ani de zile, pentru a reedita matchul din optimile de finală ale Cupei României. După cum se știe victoria a revenit Venusului la extraordinară luptă și după prelungiri.

Și de astă dată echipele se prezintă în aceleași condițiuni însă dacă punem problema pe planul moralului atunci trebue să spunem că Juventusul are mai multă nevoe de victorie.

Venus se pare că s'a resemnat la idea că nu va mai putea ajunge Ripensia și cum locul secund al clasamentului nu-l poate pierde se prezintă cu mai puțină convingere pe teren.

In schimb Juventus plutește încă în apele turburi ale locului cinci, detronat de curând de Sportul Studențesc, și locul patru oferă atâta siguranță încât este mai dorit acum decât un titlu de campion.

Un pronostic este foarte dificil deoarece matchul este foarte echilibrat. Șansa teoretică o are însă totdeauna Venus, dar cu aceasta nu am spus nimic...

D. Teofil Moraru va conduce următoarele formații probabile:

VENUS: Iordăchescu, Sfera, Albu, Bărbulescu, Beffa, Gorgorin, Ploeșteanu, Bodola, Humis, Petea, Ene.

JUVENTUS: Munteanu, Cotruță, Dragomirescu, Petrescu, Braun, Brandrabura, Oană, Korony, Dunăreanu, Palmer, Vaida.

La 21 Aprilie

Are loc la Paris revanșa matchului Toma Aurel-Huat

PARIS, 12. — In cursul zilei de eri a ffost perfectat matchul de box între Toma Aurel și Eugen Huat ambii foști campioni europeni la categoria cocoș.

Intâlnirea va avea loc la 21 Aprilie în cadrul unei reuniuni în sala Wagram.

Acest match este așteptat cu un deosebit interes în cercurile sportive de aici mai ales că este o revanșă a întâlnirii din 1936 când Toma Aruel l-a învins pe Huat net la puncte.

Gh. Necula concurează în Germania

GH. NECULA excelentul demi-fondist al VIFORULUI DACIA alergând Duminică trecută în campionatele de cross-country ale Saxoniei, s'a clasat al 6-lea din 260 concurenți la categoria I-a — clasa demi-fondiștilor — pe distanța de 3000 m. Ținând seama de clasa ridicată a atleților germani, performanța lui Necula trebue considerată ca excelentă, mai ales că gruparea în care activează s'a clasat prima la a cest concurs, datorită în parte și timpului bun reușit de românul nostru.

Mai notăm faptul că la această probă au alergat peste 2000 de atleți, împărțiți în 8 categorii.

Volley

Sportul Studențesc în turneu nordic

Dpuă cum se știe, Sp. Studențesc a primit o ispititoare ofertă, pentru 4 matchuri în străinătate.

Un match la Varșovia și trei cu reprezentativele universitare ale Letoniei, Lituaniei și Estoniei. In această privință universitarii au adresat o cerere Biroului Federal, pentru a li se admite acest turneu. Membrii Biroului, au aprobat în unanimitate.

Poșta redacției

D-lui Niculescu A. George, Caracal. — Acceptat. Trimiteți reportaje documentate.

D-lui I. Dant Istru, Silistra. — Vă mulțumim pentru corespondența trimisă. Acceptat corespondent. Trimiteți reportaje din localitatea d-voastră.

Invinșii lui Toma

Braddy a învins pe Jackie Brown

La Londra Jimmy Braddy a învins la puncte pe Jackie Brown. De remarcat că Braddy a cedat la puncte recent lui Toma Aurel.

P. S. Jackie Brown a fost campion mondial la categoria muscă și învingător la Londra (cu concursul... obiectivității judecătorilor britanici) asupra lui Toma Aurel, la puncte, cu câțiva ani în urmă.

Așa se prezintă astăzi clasamentul

Ripensia	15	13	0	2	56:19	26
Venus	14	10	2	2	50:16	22
Gloria	15	8	4	3	35:21	20
Sp. Studențesc	14	6	2	6	27:29	14
Juventus	13	6	2	5	22:24	14
Universitatea	15	6	2	7	29:45	14
Vulturii	15	6	0	9	20:35	12
A. C. F. A.	14	3	3	8	20:31	9
Crișana	14	3	1	10	17:29	7
Dragoș Vodă	15	3	0	12	21:48	6

Carnet

ULTIMUL MOHICAN

se numește acum Vasile Șerbănescu, fostul campion național de box la toate categoriile. Așa a vrut să-i zică o gazetă de specialitate — Sportul Capitalei —. Dar să citām: «Șerbănescu a boxat cinstit totdeauna. Corect și manierat. Șerbănescu a trecut prin scurta domnie pe care titlul i-a dat-o, ca un Mohican».

Iată-l pe Șerbănescu și cinstit și corect și manierat și... Mohican. Ține-ți-vă bine. E vorba de un om care și-a câștigat campionatul prin abandonul IMPUS al adversarului, care a făcut totdeauna figură proastă în străinătate, care, însfârșit, n'a fost niciodată boxeur. Mă rog, Mohican.

Un singur lucru adevărat am găsit în articolul cu pricina: Șerbănescu a fost totdeauna «cu inima gata să îmbrățișeze adversarul». Se pare chiar că autorul a vrut să fie malițios.

AL. BROWN

campionul mondial de coloare a reușit să câștige o nouă celebritate. Toată lumea știe la ora aceasta că negrul din Panama este bun prieten cu Jean Cocteau, altă celebritate, dar nu a boxului mondial, ci a scrisului mai puțin mondial, tot atât de puțin franțuzesc, dar foarte semit ca factură (Jean Cocteau nu este jidan, ci jidovit).

Așa se explică extraordinara reclamă pe care tripleta Jeff Dickson, Al. Brown, Jean Cocteau a organizat-o în vederea matchului campionului mondial cu francezul Angelman.

Al. Brown boxează pentru ultima oară, la somația prietenului său Cocteau. Dickson se supără, protestează, dar se resemnează. Iar publicul vine la gală, pentru a vedea pentru cea din urmă ultimă dată pe Brown, care mai târziu va reveni, cum a mai făcut și altădată, — pentru a se retrage iar ș. a. m. d.

GURILE RELE

începuseră să vorbească de rău Venusul că nu binevoise să pună terenul la dispoziția șepcilor roșii și a studenților din București. Am vrea să știm ce mai spun gurile rele acum când chiar proprietarii sunt siliți să joace pe terenul altora.

BATRANUL RONAY

a marcat singurele goaluri cu care C. A. O. a reușit să perforeze poarta Tricolorului Sdrențuit dela Ploești.

A fost nevoe ca C. A. O. să scoată moaștele din sicrie pentru a-și viriliza atacul. Dece nu-l întrebuințează oare pe Ronay în campionat? Nu este mai bun decât Szanislo?

DISTRICTUL

arbitrilor din București obișnuește să delege la matchuri grele arbitri care dau examen pentru a promova într'o categorie superioară.

Credem că metoda este greșită, deoarece arbitrii în examen nu au liniștea sufletească necesară la un match greu. De multe ori pierzi examenul tocmai din grija de a nu-l pierde.

Și-apoi ce vină au grupările care servesc de cobai unor meșteri nu tocmai pricepuți?

GALERIA

arbitrilor recuzați pe viață s'a mărit. Tony Irimescu dela Iași și Măcian au fost reclamați forurilor tutelare de grupările Victoria din Constanța și Prahova din Ploești, care au anunțat că nu vor să mai fie arbitrate de domnii de mai sus.

Comisia centrală a arbitrilor ar trebui să facă o anchetă și, dacă arbitrii sunt vinovați — pe Tony Irimescu îl cunoaștem și noi —, să le aplice pedepse exemplare. Spre exemplu să-i radieze din corpul arbitrilor. Spre binele arbitrilor și al footballului.

FEDERAȚIA DE HAND-BALL

a hotărât ca matchul VIFORUL DACIA—C. F. R., care fusese programat samavolnic de liga de sud pentru Dumineca trecută, să fie jucat într'o zi de lucru în luna Mai. E o hotărîre dreaptă pentru care îl felicităm pe d. colonel Lupașcu.

MACABY ȘI AURORA

cele două grupări jidovești din București au avut de susținut împreună un match de ping-pong. Jupânii au aranjat așa fel lucrurile încât să nu câștige nicio grupare. Match nul. In felul acesta jidanii nu s'au mai bătut între ei ca rândul trecut, când s'au ciomăgit de-au urlat Dudeștii.

BINDER

se numește un jidan obraznic oficial — cassier — al ligii de baskett și volley-ball din București, care își bate joc de grupările românești. Nu se găsește nimeni să-l pună la punct?

LA 22 MAI

VIFORUL DACIA va inaugura stadionul din R. Vâlcea printr'un concurs atletic și un match de football pe care le va susține cu gruparea sportivă locală.

Este un frumos prilej de propagandă pentru sportul românesc din București.

AVEȚI ÎNCREDERE ÎN PRODUSELE ROMÂNEȘTI
PASTE DE DINȚI
SIMBOL LEI 28
SANATOL LEI 16
DOUĂ PRODUSE ALE LABORATORULUI ROMÂNESC
TEL. 3·24·93 „SIMBOL" BUL. ELISABETA 49 ETAJ III
Se găsește de vânzare numai la farmaciile, drogueriile și parfumeriile românești

RADU
EFTINEȘTE VIAȚA
CALEA VICTORIEI, 81

Lei	198	Cămăși	bărbătești calit. super.
Lei	250	Cămăși	bărbătești de poplin extra
Lei	368	Cămăși	bărbătești Dejalen l-a
Lei	104	Chiloți	bărbătești din gradel super.
Lei	34	Ciorapi	bărbătești superiori
Lei	20	Batiste	bărbătești
Lei	39	Zefir	prima pentru cămăși bărbăt.
Lei	59	Poplin	pentru cămăși bărbătești
Lei	98	Dejalen	l-a p-tru cămăși bărbăt.
Lei	39	Gradel	prima pentru chiloți bărbăt.
Lei	65	Pânză	150 cm. lat
Lei	115	Chitfon	220 cm. lat
Lei	24	Șervete	pentru masă 55/55
Lei	13	Cârpe	pentru bucătărie
Lei	39	Costelina	pt. rochițe și capoade
Lei	72	Lainette	pt. Rochii
Lei	119	Perdele	220 cm. lat
Lei	29	Chiloți	de damă
Lei	28	Batist	culori pt. lingerie de damă
Lei	20	Pânză	70 cm. lat extra
Lei	33	Chifon	80 cm. prima

Incurajați Comerțul Românesc
Cumpărând cămăși, cravate, pijamale
Specialist în lingerie după măsură
Concurează cu 20% toate magazinele cu aceleași articole
„Niky"
DUMITRU BORCEA București Tel. 3.51.66 Calea Victoriei 114

ECONOMICE - FINANCIARE

Modificarea legii cooperației

Conferința dela ministerul de finanțe

In cursul zilei de eri s'a ținut o importantă conferință între d-nii Mircea Cancicov, ministrul finanțelor, Mitiță Constantinescu, ministrul economiei naționale și profesor Ionescu-Sisești, ministrul agriculturii.

S'au discutat problemele în legătură cu modificarea legii cooperației în sensul de a se reda instituțiilor cooperative autonomia, pierdută prin modificarea adusă legii cooperației sub ministeriatul d-lui Stan Ghițescu.

Se vor aduce legii și alte modificări menite să încadreze mișcarea cooperativă în realitățile economiei noastre naționale.

In acelaș timp s'a discutat reorganizarea instituțiilor bancare ale Cooperației. Se pare că se intenționează să se facă o mișcare în rândurile actualilor conducători dela Cooperative și Centrale.

Achitarea ordonanțelor neîncasate până la 31 Martie

Ministerul de finanțe invită pe cei cari posedă ordonanțe sau mandate de plată, primite dela ministere în cursul exercițiului 1937—38, și neîncasate până la închiderea exercițiului, să le depună sau să le expedieze cu scrisoare recomandată până la 18 Aprilie a. c. Direcțiilor de Contabilitate ale ministerelor emitente, în vederea întocmirii formalităților de plată.

Răspândiți
„Buna Vestire"

Organizarea ministerului economiei naționale

La ministerul economiei naționale și Banca Națională au început lucrările în vederea stabilirii unui plan de acțiune economică pe un timp determinat (patru sau cinci ani).

Deocamdată, au fost puse în studiu diverse lucrări la producția agricolă, cea industrială, exportul și importul României în ultimii ani, convențiile de comerț ce le avem cu străinătatea, comerțul intern agricol și cel de mărfuri industriale indigene sau importate, etc.

Modificarea legii monopolului

La ministerul de finanțe s'a întocmit un decret-lege prin care se modifică articolele 119 și 120 din legea pentru administrarea și exploatarea monopolurilor regatului României.

Prelungirea autorizațiilor pentru exportul de porumb

Autorizațiile pentru exportul porumbului expirate la 8 Aprilie a. c., vor putea fi prelungite de Oficiul de valorificare a grâului cu încă 15 zile.

Exportatorii pot depune cererile de prelungire direct la Oficiu.

Organizarea cooperației

La ministerul Economiei Naționale a avut o conferință la care au luat parte d-nii ministru Mitiță Constantinescu, René Râmniceanu, fost secretar general la ministerul de finanțe, Traian Bulandra, director al Centralei de Control a Cooperativelor și d-nii Caftangioglu și V. G. Bărcă din partea Băncii Centrale Cooperative.

S'au discutat modalitățile de funcționare a organizațiilor cooperative în cadrul noului minister al Economiei Naționale.

Calcularea impozitelor pe salarii

A apărut tabele PENTRU CALCULAREA IMPOZITULUI PE SALARII ȘI SUPRACOTA CU ULTIMILE MODIFICARI DIN DIN 1 APRILIE 1938 întocmite de: M. Ciolac, administrator financiar București.

Tabelele cuprind textul de lege și instrucțiuni referitoare la salarii și impozitul mobiliar asupra dividendelor, cu exemple practice pe înțelesul tuturor.

Se pot folosi atît pentru calcularea impozitului asupra salariilor funcționarilor cât și pentru lucrători, cuprinzând deasemenea explicații cu privire la impozitul asupra gratificațiilor și asupra impozitului la impozit, în cazul când întreprinderea înțelege a suporta impozitul funcționarilor.

BURSA

12 Aprilie 1938

CURSUL DEVIZELOR

Paris	3.20—3.35
New-York	98—100
Londra	490—500,50
Olanda	54,80—55,80
Elveția	22.75—23.20
Bruxelles	16.65—17.—
Varșovia	18.65—19.05
Italia	5.19.66—5.19.66
Pengoe	22.50—27.50
Viena	23—24.50
Kor.	344—351

La cursurile de mai sus, se adaugă prima de 38%.

CURSUL OFICIAL AL MONEDELOR LA BANCA NAȚIONALA

Fres. fres	6.50—6.75
Lira Palestineană	491—501 (x)
Kor Suedeze	25.35—25.85 (x)
Lira italiană	519.66—519.66 (x)
Zloți	18.65—19.05 (x)
Otomane	82—83 (x)
Belgas	16.65—17 (x)
Kc.	3.44—3.51 (x)
Schillingi	23—24.50
Elveția	22.75—23.20 (x)
Dolari	182—192
Olanda	54.80—55.80 (x).
Dinari	28.98—3.05
Pengoe	26.50—27.50
Drachma	99.105—1.107

La monedele mai sus însemnate (x) se adaugă un plus de 38% atât la vânzare cât și la cumpărare.

VALUTE EFECTIVE IN TARGUL LIBER

Franci francezi	6.45—6.80
Lire sterline aur	1580—1720
Dolari	207—215
Florini Olandezi	110—120
Napoleon	1325—1360
Leva	160—175
Zloți	34—36
Rentenmark	38—42
Pengoe	36—37½
Otomane	120—130
Lire sterline	1070—1110
Kc.	5.75—6.25
Elveția	48—51
Dinari	390—420
Italiene	825—860
Viena	21—23
Drachma	145—165

Adunarea generală ordinară a „Soc. anonime române de telefoane"

Eri dimineață s'a ținut adunarea generală ordinară a acționarilor Societății române de telefoane, în palatul din Calea Victoriei No. 37. Ședința s'a deschis la ora 12 sub președenția d-lui Grigore N. Filipescu, președintele consiliului de administrație, cu următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație și raportul censorilor pe anul 1937; 2. Aprobarea bilanțului pe data de 31 Decembrie 1937 și a contului de profit și pierdere pe anul 1937; 3. Descărcarea consiliului de administrație a censorilor și a direcțiunii de gestiunea lor pe exercițiul 1937; 4. Distribuirea beneficiului realizat pe exercițiul 1937; 5. Alegerea a 16 membri în consiliul de administrație în locul mandatelor expirate; 6. Alegerea a trei censori și trei censori supleanți pe exercițiul 1938.

După constatarea îndeplinirii formalităților în ceeace privește publicațiunea convocării și bilanțului societății, precum și a depunerii acțiunilor, declară adunarea generală legal constituită.

S'a procedat apoi la constituirea biroului adunării, care a desemnat în unanimitatea voturilor ca scrutatori pe d-nii: L. M. Carroll, reprezentând societatea I. T. T. din New-York și pe I. C. Boambă, reprezentând Banca de Credit Român, cari sunt cei mai importanți acționari ai societății anonime române de telefoane, iar secretar a fost desemnat d. D. D. Tănăsescu.

Darea de seamă pe anul expirat

Intrând în ordinea de zi, s'a făcut următoarea dare de seamă pe anul expirat, din partea consiliului de administrație, către adunarea generală.

Al șaptelea an de activitate a Societății anonime române de telefoane s'a încheiat la 31 Decembrie 1937, realizându-se în această epocă progrese pe cari le putem socoti satisfăcătoare.

Posturile telefonice au crescut în acest an cu 10.527 față de o creștere de 7592 în anul precedent, Societatea noastră având la sfârșitul anului 1937 un total de 81.205 posturi telefonice în serviciu.

Orașe cu telefoane automatizate

In anul 1937, orașele de mai jos au fost complect automatizate și în fiecare din ele s'a înregistrat o creștere considerabilă în numărul abonaților:

	Inainte de automatizare	La 31 Decembrie 1937
Arad	697	1010
Cluj	1388	1900
Galați	700	1108
Brăila	530	967
Craiova	330	680

In aceste orașe s'au construit clădiri noi, s'au instalat centrale automate și toată rețeaua de cable a fost complect înlocuită printr'una nouă.

Cu aceste lucrări numărul de posturi telefonice care erau deservite de rețele automate reprezenta la 31 Decembrie 1937 un procent de 62 la sută din numărul posturilor din întreaga țară, procent care ne situiază în mod onorabil printre țările bine desvoltate din punct de vedere al serviciului telefonic.

Linii noi, instalații înlocuite, etc.

In orașele automatizate în cursul anilor trecuți, creșterea de abonați a fost deosebit de importantă, ceeace a făcut necesară mărirea centralelor respective cu linii noi și anume:

București 6000 linii
Ploești 200 linii
Sinaia 100 linii
Iași 400 linii.

In următoarele orașe: Buzău, Focșani, Mediaș, Pitești, T. Severin, Deva, Oravița, Societatea a înlocuit instalațiunile baterie locală cu instalațiuni baterie centrală, refăcând în acelaș timp și rețelele abonaților respectivi. Creșterea de abonați în aceste orașe a fost deasemenea importantă.

In restul țării, prin mutarea oficiilor în clădiri mai adecuate serviciului și efectuându-se în acelaș timp lucrări de îmbunătățire a rețelelor urbane, serviciul telefonic a fost ameliorat în mod considerabil.

In cursul anului 1937 s'au început lucrările pentru automatizarea orașelor: Constanța, Oradea, Timișoara, Cernăuți și Chișinău.

Rețelele și convorbirile interurbane

In ce privește rețelele interurbane, s'au pus în funcțiune în 1937 circuite telefonice noui dintre care cităm:

1 circuit București-Iași.
1 circuit Cluj-Turda.
1 circuit Brașov-Cluj.
2 circuite Bacău-Moinești.
3 circuite București-Brașov.

Deasemeni s'au standardizat următoarele trasee principale: Brașov, Sighișoara, T. Mureș, Teiuș, Turda, Cluj.

Convorbirile interurbane au ajuns în 1937 la un total de 7.118.611 față de 5.977.814 în cursul anului precedent, iar convorbirile internaționale la un total de 370.178 față de 349.692 în anul 1936, adică o creștere de 19 la sută la convorbirile interurbane și 5,8 la sută la cele internaționale.

Reducerea personalului străin

Numărul funcționarilor de supușenie străină este de 27 din totalul personalului societății de 4143, ceeace reprezintă un procent sub 1 la sută din totalul funcționarilor societății.

Atât prin micșorarea continuă a proporției de personal străin, cât și prin silința ce și-a dat a satisface în toate împrejurările cerințele exprimate de autoritățile competinte în privința organizării siguranței și apărării naționale, Societatea anonimă română de telefoane a colaborat cu râvnă în măsura posibilităților ei, la asigurarea intereselor obștești.

Expirarea mandatelor consiliului

In conformitate cu art. 11 din statute au expirat 16 mandate.

Se va proceda deci la alegerea a 16 noi administratori. In conformitate cu art 14 din statute, membrii consiliului de administrație al căror mandat a expirat, sunt reeligibili de adunarea generală.

Beneficiul

Beneficiul net al exercițiului 1937 este de lei 330.150.075 din care propunem a se preleva un dividend de 6 la sută asupra capitalului vărsat, lei 60.000.000

Rămân Lei 270.150.075

ce vă propunem a se raporta pe exercițiul viitor.

Incheind această dare de seamă, ținem să folosim acest prilej spre a aduce întregului personal al societății mulțumirile noastre pentru colaborarea sa plină de zel și devotament.

Aprobarea bilanțului

După expunerea făcută, adunarea generală a aprobat darea de seamă și raportul censorilor pe 1937:

Bilanțul încheiat pe data de 31. XII. 1937 și a contului de Profit și Peirderi pe 1937, și a dat descărcare consiliului de administrație și cenzorilor precum și direcțiunei de gestiunea pe 1937.

Dela aceste trei operațiuni, membrii consiliului de administrație și censorii s'au abținut dela vot.

S'a hotărît în unanimitate ca din beneficiul net pe 1937 în valoare de 330.150.075 lei, să se prevaleze un dividend de șase la sută asupra capitalului vărsat, dividend plătibil cu începere dela 15 corent. Restul de lei 270.150.075 urmând a se raporta pe exercițiul viitor.

Alegerea în consiliu

Trecându-se apoi la alegerea a 16 membrii în consiliul de administrație în locul mandatelor expirate, adunarea generală realege pe d-nii Grigore N. Filipescu, colonel Sosthenes Behn, Lewis J. Proctor, Kenneth Stockton, M. Pantazi, Ioan Mitilineu, George Cesianu, Șerban Cantacuzino, D. D Tănăsescu, J. J. Parsons, I. C. Miclescu-Prăjescu, ale căror mandate au expirat și alege pe d. John T. Quinn și pe d. Richard Franasovici.

Cenzori pe 1938 au fost realeși d-nii: general N. Condiescu, lt. col. Al. Tărtășescu și M. Mandel, iar ca cenzori supleanți pe d-nii: George Hagi Moscu, Ioan Gârnețiu și I. Rădescu.

Ședința s'a ridicat la ora 13.

După adunarea generală, s'a ținut ședința obișnuită a noului consiliu, care a ales ca președinte pe d. Grigore N. Filipescu.

O expoziție anti bolșevică la Viena

VIENA 13 (Rador). — O mare expoziție antibolșevică va fi inaugurată la începutul lui Iunie la palatul Expozițiilor.

Ea va fi deschisă în lunile Iunie și Iulie.

ECOURI

D. procuror C. Odăgescu a semnat rechizitoriul în cazul Gh. C. Dumitriu Serea — dosar Nr. 16439-938 — pentru informațiuni calomnioase prin presă art. 507 cod penal; dosarul a fost înaintat de parchetul tribunalului Ilfov cu Nr. 41616-938, spre judecare.

Se știe că ministerul cultelor și artelor a suspendat mai mulți preoți și funcționari clericali cari s'au făcut vinovați de activitate politică.

In prezent se studiază situația fiecărui caz în parte

Ministerul de justiție a trimis președenției Consiliului de miniștri decretul-lege privitor la dispozițiunile de unificare ale cărților funduare.

La 1 Mai 1938 expiră termenul până la care asociațiile religioase recunoscute, erau obligate să înainteze ministerului cultelor, statutele de organizare, în vederea examinării și a eventualei reînoiri a autorizațiilor de funcționare.

Ministerul cultelor a hotărât acum să se prelungească termenul de mai sus până la 1 Iunie, timp în care se va aviza asupra memoriilor depuse de asociațiile religioase.

Monitorul Oficial de azi publică decretul-lege asupra mijloacelor de existență al publicațiunilor periodice.

Primim următoarele:

In legătură cu unele asertiuni neîntemeiate, comitetul central al asociației voluntarilor de război, ales în adunarea generală dela 27 Martie a. c. vă roagă să binevoiți a publica următoarele:

a) Adunarea generală a voluntarilor de război s'a ținut cu îndeplinirea tuturor formelor legale și cu autorizația autorităților militare la 27 Martie a. c. desbătând și hotărând asupra tuturor chestiunilor cuprinse în ordinea de zi.

b) D-nii Jean Botez, V. Costescu, și I. Sușeanu, nu fac parte din asociație potrivit art. 7 al. b. din statute

Asociația voluntarilor de război, persoană juridică și morală funcționează potrivit legilor în vigoare, numai la singurul ei sediu din București, str. Gogu Cantacuzino Nr. 2 și este, singura organizație care, reprezintă legal pe voluntarii de război.

Astăzi, la orele 4, se va ține la ministerul educației naționale, conferința inspectorilor primari și revizorilor școlari din întreaga țară.

D. subsecretar de stat D. V. Țoni va da îndrumări asupra viitoarei activități a corpului de control școlar.

Antinevralgic
Dr. Nanu Muscel
întrebuințați contra GRIPEI, MIGRENEI, NEVRALGIEI, etc.
Se vinde numai în cutii originale conținând două buline și cu semnătura doctorului. Depozit Farmacia N. POPOVICI, București, Calea Rahovei 265.

Elegant
Solid
și Eftin
Magazinul I. ANDREI
Str. Smârdan No. 11
Vis-a-vis de Banca Națională (în gang)
Toată încălțămintea e confecționată în atelier propriu, cu material de primă calitate

FOTO CARPAȚI
MAGAZINUL ROMANESC
Developează mărește reproduce
Aparate și articole pentru amatori
Toate mărcile
Edgar Quinet, 5. Telefon 555-74
alături de Capșa
TITUS PILESCU

Magazinul
C. N. Dumitrescu
Strada Lipscani Nr. 68, Telefon: 3.10.11
Anunță Onor. clientelă, că pentru sezonul de primăvară, a primit un mare asortiment în stofe de lână și mătăsuri pentru rochii și costume taior

Caut de închiriat garaj 4—5 mașini, eventual cu atelier de reparat. De preferat în centru.

Cumpărați
la
„Librăria Academică"
54 Calea Victoriei 54
In fața Teatrului Național

VIZITAȚI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAȘINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

Vestminte, obiecte bisericești. bijuterii
„Unirea"
Constantin P. Mateescu, Str. Carol, 9
Telefon 478/50

Croitoria Civilă și Militară
I. OLTEANU
Execută eftin, prompt și ireproșabil cele mai pretențioase comenzi, B-DUL ELISABETA No. 10, Etaj I. BUCUREȘT
TELEFON: 5.08|24

I. Tănăsescu
Atelier special de Tocilărie
STR. CÂMPINEANU No.1
ASCUȚIM și reparăm: Brice — foarfeci, cuțite de masă și bucătărie — Lame de ras — Mașini de tuns — Instrumente chirurgicale precum și tot felul de obiecte tăioase.
Magazin bine asortat în această branșe
Prețuri excepționale

Un memoriu protest al fabricanților de oțet din vin

Uniunea fabricanților de oțet din vin din România a înaintat Ministerului Agriculturii, Domeniilor și Cooperației, următorul memoriu-protest în care se expune situațiunea creiată prin regimul acordat Soc. Margina-Reșița, în afară de lege:

In numele celor 70 de fabrici de oțet de vin, înființate în întreaga țară, pe baza și cu respectarea integrală a legei pentru apărarea viticulturii și a regulamentului ei, ne permitem a vă ruga să binevoiți a dispune:

1. — Anularea autorizațiunei dată soc. Margina-Reșița de a fabrica și pune în consumație un oțet incolor și așa zis «purificat» de oarece s'au călcat în mod flagrant următoarele dispozițiuni legale:

Art. 25 din legea pentru apărarea viticulturii și art. 43 din regulamentul ei, care prevăd că oțetul de vin trebue să aibe culoarea vinului, adică dela galben-deschis până la roșu.

Ne permitem a arăta, că în nici o țară din lume nu se fabrică pe cale naturală, adică prin fermentația acetică a vinului, oțet din vin — incolor — de oarece nu există nicăeri. vinuri fără culoare.

Decolorarea oțetului din vin, pe orice cale ar fi făcută, constitue nu numai o falsificare, ci și o tăinuire a originei oțetului, împiedecată de art. 53 din regulament, dacă s'ar fi publicat cinstit și complect, metodele de analiză ale oțetului din vin.

Art. 3 din legea pentru apărarea viticulturii și art. 51 din regulamentul ei al. b) prevăd că oțetul din vin trebue să aibe elementele naturale ale vinului.

Așa zisa — «purificare» — făcută de Soc. Margina Reșița, este o manipulație cu totul oprită de lege, de oarece răpește oțetului din vin, *pe lângă culoarea sa naturală și elementele componente normale ale vinului ca:* zahăr natural, sub formă de dextroză și levuloză, acid tartric, bitartrat de potasiu, acid malic, tanin, fosfați și alte săruri, substanțe hidrocarbonate și azotoase etc.

Nu există nici o lege viticolă sau sanitară, în vreo țară, care să permită fabricarea și punerea în consumație a unui oțet din vin, lipsit de aceste elemente naturale, care alcătuesc — «corpul» — propriu zis, normal al vinului.

2. Respingerea cererei recente a Soc. Margina Reșița de a i se permite fabricarea și punerea în consumație, a oțetului — *concentrat* — de 50 grade tărie acetică.

Această cerere îndrăsneață înseamnă o sfidare a legii pentru apărarea viticulturii și a regulamentului ei de oarece art. 30 din lege și art. 51 din regulament se opun categoric și oprește fabricarea și punerea în consumație a oțetului mai tare de 9 grade, exprimat în acid acetic.

Dacă s'ar modifica aceste articole s'ar reveni la regimul nefast — al esenței de oțet — «camuflate» și s'ar distruge cele 70 de fabrici de oțet din vin aflate azi pe tot întinsul țărei și care pe zi ce trece își perfecționează produsele lor.

Având în vedere gravitatea faptelor mai sus arătate, ne permitem a vă ruga, cu deosebit respect, domnule ministru să binevoiți a dispune menținerea și aplicarea strictă a legii pentru apărarea viticulturii și a regulamentului ei, fiindcă au fost nesocotite prin regimul special cordat Soc. Margina-Reșița, fapt ce a-ți binevoit a ni-l confirma cu ocazia audienței ce am avut în ziua de 18 Martie a. c.

Răspândiți
„BUNA VESTIRE"

FAINA DE LUX din NOUA MOARA GAGEL CEA MAI BUNA CEA MAI TARE

ULTIMA ORA

Desbaterile din Camera franceză

Franța în ajunul unor fundamentale prefaceri

Guvernul Daladier hotărît să pună capăt grevelor și amestecului „străinilor indizerabili"

PARIS 13 (Rador). — Noul guvern francez s'a prezentat ieri după amiază, în fața Parlamentului.

Ședința Camerei s'a deschis la ora 16 și 15.

D. Edouard Daladier, președintele consiliului de miniștri, s'a urcat la tribună, dând cetire declarației ministeriale.

Iată textul declarației ministeriale:

«O mare țară liberă nu poate să fie salvată decât prin ea însăși. Guvernul apărării naționale, care se prezintă azi în fața domniilor voastre, este hotărît să fie expresia acestei voințe de salvare. Majoritatea membrilor guvernului a participat la marea mișcare populară, care în orele pline de primejdii pentru democrație și-a afirmat voința comună de a apăra ideea republicană, cum și dorința vie de a se sigura justiția socială. Ei rămân credincioși gândirii, lor, faptelor lor, doctrinei lor. Impreună cu ei, republicanii sinceri și leali, cari au afirmai recent hotărîrea lor de a colabora fără niciun spirit exclusivist la vasta uniune națională, suunt gata să înfrunte grelele dificultăți ale orei de față.

Grevele și apărarea națională

Toate conflictele actuale pot să fie rezolvate în cadrul legilor prin procedura concilierii și arbitrajului. Guvernul va cere să se voteze un text de lege care să completeze actualul statut al muncii. El va asigura fără întârziere reluarea fabricării armamentelor atât de necesare securității patriei, a armelor fără de care Franța ar cădea pradă invaziei.

Apărareaa națională implică și apărarea republicană. La actele pe care guvernul le va realiza pentru a asigura această apărare, vor corespunde, avem siguranța, o sforțare de redresare plină de încredere, căreia nimic nu-i poate rezista, plecată din adâncul satelor și orașelor noastre, cum și unitatea tuturor francezilor, necesară patriei. Apărarea națională necesită deasemeni o economie puternică, care nu poate să fie realizată dintr'o încetinire sau dintr'o oprire a producției, mai ales în industriile care lucrează pentru securitatea țării. De aceea, guvernul face apel la înțelepciunea și patriotismul muncitorilor și patronilor. Lucrătorii trebuie să-și dea seama că ocuparea uzinelor aduce pagube țării întregi și riscă să prejudicieze însuși viitorul patriei și regimul de libertate.

Patronii trebue să aplice cu lealitate legile sociale pe cari ei înșiși au declarat că le consideră ca definitive.

TRANSFORMAREA CONTINENTULUI

Toți, puternic uniți, să facem apel la Parlament și la națiune pentru apărarea libertății patriei și păcii. In jurul nostru, în afara noastră, Europa se transformă. Noui ideologii însuflețesc popoare mari. State dispar, în timp ce se organizează noui imperii. De aceea, apărarea națională trece azi dincolo de planul organizării militare. Toate problemele financiare, economice, sociale și politice sunt strâns legate de problema securității noastre.

RECURGEREA LA MASURI EXCEPȚIONALE

Nu mai există acum o serie de probleme distincte. Nu este decât o singură și aceeași problemă și salvarea țării se prezintă ca un adevărat bloc. Apărarea națională pretinde deci o monetă sănătoasă, finanțe care nu prezintă semne de slăbiciune ce pot să ajungă mortale. Recurgerea la măsuri excepționale și temporare nu este admisibilă decât dacă ea este urmată de măsuri generale, care ating înșuși cauzele răului, și care în ultimii 20 ani a provocat la noi atâtea complicații.

Guvernul este hotărît să apere pretutindeni interesele Franței și integritatea imperiului său. El nu va admite ca amenințarea să treacă de frontierele sale, pe liniile sale de comunicație sau în colonii; vrem pacea cu orice popoare, oricare ar fi regimul lor politic, pacea cu respectarea drepturilor, iar nu în mijlocul unui fel de abdicare din partea Franței, abdicare care este prefața sclaviei.

Apărarea națională implică, în sfârșit, mai presus de orice, apărarea păcii. Fără a renunța la nobilele principii pe care în timpul răsboiului, pe milioane de cadavre, s'a jurat să se clădească adevărata pace, guvernul este hotărît să apere pretutindeni interesele franceze.

Impotriva amestecului comunist

Franța nu va admite ca infuențe străine sau agitații provocate de străini indezirabili să poată aduce vreo atingere deplinei libertăți a hotărîrilor sale. Fie că este vorba de strângerea amicițiilor sale și de dovada fidelității sale fa-

D. LEBRUN

ță de toate pactele și tratatele pe care ea le-a încheiat, fie că este vorba de a lua parte la negocieri juste, este indispensabil să se asigure coheziunea tuturor energiilor naționale.

UN PAEL LA UNIRE

Prin această operă de salvare publică, guvernul se adresează nobilului sentiment de fraternitate franceză, care totdeauna a asigurat salvarea patriei. Metodele libertății sunt metodele noastre. Ele vor legitima disciplina și sforțarea pe care le vom cere din partea tuturor. A venit ceasul să dovedim că Franța poate să țină piept pericolelor, care o amenință, rămânând credincioasă geniului său.

Cerem întregei națiuni să facă posibilă una dintre acele minuni ale libertății și rațiunii, a căror lungă serie strălucește dealungul istoriei noastre.

Vă cerem domnilor să vă gândiți cu mintea limpede la măreția și permanența destinelor a căror sarcină o purtați și dv., la fel cu noi».

CUM A FOST PRIMITA DECLARAȚIA GUVERNULUI

Camera, in unanimitate, a acoperit cu lungi aplauze partea din declarația ministerială în care se vorbește de nevoia de a se relua fabrircarea armamentelor și în care guvernul afirmă că nu va admite agitații provocate de străini indezirabili.

Camera a votat încrederea în guvern cu 575 voturi contra 5

Parte din deputații de pe băncile stângei cer suspendarea ședinței pe motiv că delegația deputaților de stânga ar fi convocată pentru a-și fixa atitudinea sa față de guvern.

D. Daladier răspunde că „nu înțelege această suspendare. D-sa cere ca discuția să fie declarată închisă. O suspendare a ședinței ar putea să aibă loc înainte de discuția proectelor financiare'.

D. Vincent Auriol, unul dintre deputații opoziționiști, declară că ar vrea ca guvernul să dea explicații asupra unor puncte din declarația ministerială, cu privire la politica internă.

Președintele consiliului a acceptat suspendarea ședinței după ce a cerut Camerei să se pronunțe precis.

Ședința a fost suspendată la ora 16 și 45 min.

La redeschidere, Camera a votat încredere în guvern cu 576 voturi contra 5.

Guvernul Daladier investit cu depline puteri

PARIS 13 (Rador). — Proectul de lege întocmit de guvern în vederea redresării financiare are un singur articol:

«Guvernul este autorizat până la 31 Iulie 1938 să ia pe cale de decrete, discutate în consiliul de miniștri, măsurile pe cari le va socoti indispensabile pentru a face față nevoilor apărării naționale, redresării financiare și economiei naționale.

Decretele vor fi supuse ratificării Parlamentului în cursul unei sesiuni extraordinare. «Cel mai târziu până la 31 Decembrie 1938»

LA SENAT

PARIS, 13 (Rador). — Declarația guvernului a fost citită în ședința de ieri a Senatului de către d. Camille Chautemps, vice-președintele consiliului de miniștri.

Senatul a primit cu vii aplauze declarația ministerială.

Quasi unanimitatea senatorilor este de acord cu diferitele puncte din programul noului guvern.

Azi după amiază, Senatul va ține

D. DALADIER

o ședință, începând discuția proectului de lege pentru redresarea financiară, imediat ce acesta va fi examinat de comisia de finanțe a Senatului.

Comisia financiară a Camerei a adoptat proectul financiar

PARIS 13 (Rador). — Comisiunea financiară a adoptat proectul guvernului cu 20 de voturi contra 0.

Comisiunea a adoptat apoi un al doilea amendament tinzând să înlocuiască expresia «necesitățile apărării naționale» prin «cheltuelile apărării naționale».

Au votat pentru proect comuniștii, socialiștii și radical-socialiștii. Reprezentanții opoziției s'au abținut.

ȘEDINȚA DE NOAPTE

PARIS (Rador). — In ședința de azi noapte a Camerii, d. Marchandeau, ministrul de Finanțe, vorbind despre proectul deplinelor puteri, a dat asigurări parlamentului că guvernul va face apel la el pentru a vota proectele de lege menite să complecteze opera de redresare întreprinsă prin procedura decretelor.

Camera, la cererea guvernului, a respins cu 428 voturi contra 107 un amendament al d-lui Louis Marin prin care se propunea ca proectele de decrete să fie comunicate comisiunilor competente ale celor două Camere

In sfârșit Camera a adoptat articolul unic al proectului deplinelor puteri cu 514 voturi contra 8.

D. Daladier, președintele consiliului de miniștri a luat cuvântul, mulțumind «tuturor reprezentanților națiunii cari, în cursul acestei zile istorice, au manifestat prin atitudinea lor voința aproape unanimă de a reface țara, voința de a lucra pentru un mai bun viitor pentru Franța.

Cuvintele primului ministru au fost îndelung aplaudate.

Ședința a fost ridicată la ora 4 și 20.

Astă seară are loc o nouă ședință.

CINE N'A VOTAT

Printre deputații cari s'au abținut dela votarea proectului deplinelor puteri, se află 48 membri ai Federației Republicane, doi radicali-socialiști, cinci republicani independenți, doi membri ai Acțiunii populare, și 11 deputați făcând parte din partidele de mică importanță.

Pe de altă parte 16 deputați erau în concediu.

*

LONDRA 13 (Rador). — «Daily Mail» subliniază că d. Daladier, atunci când s'a referit în declarția guvernamentală, la străinii indezirabili s'a gândit fără îndoială la agitatorii anarhiști și comuniști cari profită de ospitalitatea Franței pentru a provoca turburări.

Nu există nici un „dosar" secret Schuschnigg

— Falsuri grosolane și intenționate de ale comuniștilor —

BERLIN 13 (Rador). — Ziarul socialist britanic «Daily Herald» publică în fruntea paginei o informație pretinzând că anumite documente confidențiale ale lui Schuschnigg ar fi fost ransportate în Anglia de către un om de încredere al lui Zernatto. Printre aceste documente s'ar găsi și scrisori ale Führerului, referindu-se la mișcarea național-socialistă.

Agenția D. N. B. declară în această privință următoarele:

Este vorba aici de un fals grosolan și intenționat.

Nu există nici o asemenea scrisoare a Führerului și niciun fel de instrucțiuni trimise național-socialiștilor din Tyrolul meridional.

Atitudinea ziarului marxist englez merită să fie osândită în modul cel mai sever. Este vorba de o încercare de cea mai rea speță de a se otrăvi atmosfera, de o încercare ce desvălue metodele de luptă ale anumitor adversari din străinătate ai național-socialismului.

O altă informație a lui «Daily Herald» pretinzând că Führerul ar fi ordonat formarea unei legiuni a germanilor sudeți, după modelul Legiunei Austriace, este deasemeni pe deaîntregul inventată.

Acordul italo-britanic va fi semnat peste câteva zile

RORMA 13 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției Stefani scrie: Incherea acordurilor între Marea Britanie și Italia este așteptată pentru sfârșitul săptămânei curente.

Incheerea acordurilor între Marea politice dintre contele Ciano și lordul Perth sunt considerate ca terminate.

Experții își continuă activitatea pentru redactarea protocoalelor și a scrisorilor anexe.

Inițiativa britanică pe lângă Societatea Națiunilor pentru rezolvarea chestiunei etiopiene a produs o impresie generală favorabilă nu numai în Marea Britanie și Italia, dar și în alte țări, ca un important fapt nou destinat să elimine unul din principalele elemente negative care până acum împiedecau colaborarea în Europa.

Situația preoților pedepsiți pentru activitatea politică

Se știe că ministerul cultelor și artelor a suspendat mai mulți preoți și funcționari clericali, cari se făcuseră vinovați de activitate politică interzisă.

In momentul de față se studiază, la acest minister, situația fiecărui caz în parte.

A murit Feodor Șaliapin

PARIS, 12 (Rador).— Feodor Ivanovici Șailiapin, artistul rus cu faimă mondială, a încetat din viață azi după amiază, în casa lui din Paris, în vârstă de 65 de ani, înconjurat de toți membrii familiei și de amicii săi intimi, îndurerați adânc de moartea celebrului cântăreț, excelent comic și om cu inimă largă.

Tonajul viitoarelor cuirasate

LONDRA, 13 (Rador). — Experți navali ai Statelor Unite, Franței și Marei Britanii au ținut azi dimineață la ministerul afacerilor străine prima lor ședință.

Tonajul viitoarelor cuirasate ale celor 3 țări va fi stabilit în timpul perioadei de trei luni în cursul căreia țările cari au invocat clauza salvgardării trebuie, pe baza tratatului, să caute să ajungă la un acord prin care tonajul urmează să fie menținut la nivelul cel mai mic posibil.

O atmosferă de pace în Europa!

— Demersul guvernului britanic la Geneva în chestiunea etiopeană și ultimele evenimente din Franța. Consecințele acordului italo-englez —

ROMA 13 (Rador). — Corespondentul agenției Havas anunță:

Demersul făcut la Geneva de guvernul britanic pentru reglementarea chestiunei etiopiene a provocat în Italia o foarte mare satisfacție. Presa se abține deocamdată de la orice comentarii, însă atât cercurile oficioase, cât și opinia publică consideră acest demers drept o consacrare definitivă a cuceririi Etiopiei, a cărei nerecunoaștere a durat prea mult, în dauna păcii europene.

Noua atmosferă și bunele raporturi creiate între Italia și Marea Britanie, prin negocierile dintre contele Ciano și lordul Perth, dau prilej cercurilor italiene să-și manifeste satisfacția lor în mod discret dar și cu o profundă bucurie. Instinctiv, cercurile oficioase își îndreaptă privirile către Paris

Noul guvern francez se bucură depe acum la Roma de o primire favorabilă. Aceleași cercuri privesc cu ochi buni svonurile cari arată că guvernul francez «ar fi dispus să urmeze exemplul dat de Marea Britanie».

Insfârșit, recentul demers făcut la Geneva de guvernul Marei Britanii și nouile dispoziții ale guvernului francez determină pe neașteptate în climatul european, greu încercat în ultimul timp, un val de optimism, care ar putea cât de curând să restabilească o atmosferă de pace.

Se va produce o apropiere franco-italiană

PARIS 13 (Rador). — D. Anatole de Monzie a declarat azi că e indispensabil să se restabilească relații diplomatice normale între Franța și Italia.

Aceasta nu este pentru Franța numai o chestiune de interes. Este și o chestiune de inimă, căci francezii nu trebue să uite vechea comunitate de arme dintre cele două țări

Politica franceză actuală față de Italia e o politică de «proastă dispoziție», adică o politică dăunătoare, care nu are un aspect cu adevărat francez.

O altă personalitate politică marcantă, d. Leon Barety, și-a manifestat o părere identică cu a d-lui Monzie: Franța trebue să fie reprezentată la Roma printr'un ambasador, căci restabilirea raporturilor amicale franco-italiene este necesară securității franceze și desvoltării situației politice din Mediterană și din Africa Franceză.

Franța trebue să urmeze exemplul Angliei care nu a șovăit de a negocia cu Italia, deși divergențele dintre aceste două țări erau cu mult mai mari decât divergențele franco-italiene.

MAREA OFENSIVA a naționaliștilor Spanioli

— Comuniștii în panică, trimit femeile în linia de foc —

SARAGOSSA 13 (Rador. — Corespondentul Agenției Havas transmite:

Trupele naționaliste, în special armata de sub comanda generalului Aranda, care se află în fața Mării, în sectorul Morella, au trecut în zorii zilei la o puternică acțiune, după trei zile de pauză, atacând în diferitele sectoare ale frontului din Catalonia.

*

SARAGOSSA 13 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Armata de sub comanda generalului Aranda a străpuns eri dimineața liniile republicanilor pe un front de 15 km. dealungul șoselei Morella—Vinaroz. Republicanii s'au retras spre Albocacer.

Această strălucită operație militară deschide calea naționaliștilor între San Mateo și Albocacer și lărgește baza de acces către marea Mediterană.

Guvernamentalii disperați au trimis femeile să lupte în linia de foc

BILBAO 13 (Rador). — Agenția DNB transmite:

Postul de radio Barcelona anunță că câteva sute de femei luptă în linie de foc contra forțelor naționaliste pe frontul Aragon.

Organizațiile marxiste sunt pe cale de a forma noui batalioane de femei.

INLOCUIREA LUCRATORILOR CU FEMEI

MADRID 13 (Rador). — Agenția Havas anunță:

Federația sindicatelor comuniste din Madrid a hotărît ca toți bărbații între 17 și 45 de ani să fie considerați mobilizați.

Sindicatele vor avea dreptul să aresteze oricând și oriunde pe toți indivizii care nu vor răspunde la ordinul guvernului.

Se studiază posibilitatea de a se înlocui lucrătorii bărbați prin femei și de a se închide toate fabricile care nu lucrează pentru apărarea națională

*

SALAMANCA, 13 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas transmite următorul comunicat al marelui cartier general naționalist:

In cursul zilei de ieri forțele naționaliste din Navarra au continuat să risipească cuiburile de rezistență republicane de pe coastele Pirineilor.

Au fost ocupate înălțimile dela Santa Marina și sierra Balave, vârful Comiello, înălțimile La Collada și Las Alduras, precum și 15 sate. In valea Noguera Ribagorzana a fost ocupat satul Aren.

Pe frontul capului de pod dela Balaguer au fost respinse puternice atacuri ale republicanilor. Inamicul a suferit mari pierderi.

O largă amnistie politică în Germania

BERLIN 13 (Rador). — O largă amnistie politică este așteptată în Germania pentru ziua de 20 Aprilie, când Cancelarul Hitler împlinește 49 de ani.

Se crede că cu acest prilej vor fi grațiați numeroși preoți catolici și protestanți, între cari și pastorul Niemoller, arestați sau condamnați pentru delicte politice.

Se crede că tot cu acest prilej vor fi reintegrați în cadrele armatei unii ofițeri superiori cari au demisionat în Febuarie, între alții și generalul von Fritsch.

Greva din Franța continuă să se întindă

PARIS 12 (Rador). — Greva din industria metalurgică s'a întins la mai multe uzine din departamentul Senei și Oise.

Au aderat la grevă încă 20.000 lucrători.

Până acum nu s'a produs nici un incident.

*

PARIS 13 (Rador). — Noui uzine de avioane au fost ocupate de lucrători în cursul după amiezii de ieri.

Intre altele au fost ocupate fabricile Farman dela Boulogne și uzinele Licorne, dela Gourbevoie, precum și fabrica de motociclete Gillet dela Montrouge.

Incă vreo 20 de întreprinderi mai mici au urmat acest exemplu.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ING. ANGHEL SALIGNY, 2, TELEFON 3.26.68 Redactor-responsabil: V. Olaniuc-Stere.